



BUDGET FÖR TIBRO KOMMUN 2027 MED PLAN FÖR 2028-2029



Produktion: Tibro kommun
Layout och textbearbetning: Christina Froh
Omslagsbild: Tibrobyggen
Övriga fotografer: Stefan Svensson
och Christina Froh



Innehåll

Tibro kommuns budget fastställs av kommunfullmäktige. I dokumentet presenteras bland annat kommunens vision och strategiska mål, de ekonomiska förutsättningarna som ligger till grund för budgeten, kommunens resultat-, balans-, kassaflödes- och investeringsbudget samt nämndernas ekonomiska ramar. De strategiska målen gäller under en fyraårsperiod medan beslut om skattesats och budget gäller för 2027.

1 Inledning

Politiskt förord	4
Sammanfattning – budget i korthet	5

2 Förvaltningsberättelse

Översikt av verksamhetens utveckling	6
Den kommunala koncernen	7
Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning	8
Händelser av väsentlig betydelse	10
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	12
God ekonomisk hushållning och ställning	18
Balanskrav och resultatreserv (RER)	23
Väsentliga personalförhållanden	24

3 Finansiella rapporter

Resultatbudget	26
Balansbudget	27
Kassaflödesbudget	28
Driftbudget	30
Investeringsbudget	31
Investeringsplan år 2027-2036	32

4 Bilagor

Bilaga 1 - Verksamhetsbeskrivningar	34
Bilaga 2 - Investeringsplan skattefinansierad verksamhet	36
Bilaga 3 - Investeringsplan exploateringsverksamhet	38
Bilaga 4 - Investeringsplan avgiftsfinansierad verksamhet	39

Politiskt förord

När vi nu lägger fram budgeten för 2027 är det med siktet inställt på att ta nästa steg i utvecklingen av Tibro, med en tydlig grund i det arbete vi redan har påbörjat.

Med en långsiktig inriktning som grund och trots osäkerheter i omvärlden och befolkningsutvecklingen, väljer vi att hålla en tydlig kurs: ett ansvarsfullt och framåtblickande arbete för Tibros bästa.

Vi prioriterar satsningar som stärker tryggheten, tar ansvar för välfärdens kvalitet och bidrar till ett starkt socialt engagemang i hela kommunen. Genom att bygga vidare på det som fungerar och utveckla det som behöver stärkas, skapar vi goda förutsättningar för både dagens invånare och framtida generationer.

Vi har en långsiktig ambition att både stärka kommunens resultat och samtidigt kunna fortsätta göra viktiga satsningar i verksamheten. I april kom dock en ny skatteintäktsprognos från SKR som förändrade budgetförutsättningarna markant. Skatteintäkterna 2027 skrevs ned med hela 10 miljoner kronor på grund av sämre konjunkturutveckling. Dessutom tappade vi intäkter i de kommunala utjämnningssystemen. Vi har därför lagt en budget med flera satsningar men där en prioritering också har varit att behålla vår kvalitet och undvika besparingar. Ingen nämnd har fått sänkt budget men för att klara detta har vi tvingats sänka kommunens resultat något. Samtidigt som vi sänker resultatet står vi inför stora investeringar de kommande 5-6 åren. För att klara det behöver vi successivt skapa bättre ekonomiska driftresultat. Det är positivt att prognosen ser bättre ut för 2028-2029, men vi behöver fortsätta arbeta målmedvetet för att stärka ekonomin ytterligare framöver.

Fortsatta och förstärkta satsningar

Kommunen fortsätter att stärka skolans förutsättningar genom långsiktiga kompetenssatsningar och riktade insatser. Detta inkluderar att göra den skolfrukost som under 2025 infördes på högstadiet permanent, fortsätta med förstärkningen av specialpedagogisk kompetens och dessutom göra sommarlovskortet återkommande. Dessutom förstärks satsningen på Sommar i Tibro, som genomförs i sin nuvarande form för första gången under 2026 – en satsning med fler än 60 aktiviteter för en trygg och innehållsrik sommar för alla.

Befolkningsprognosen visar att andelen äldre ökar. I Tibro ska det vara tryggt att leva hela livet, med en god och säker levnadsstandard – även på äldre dagar. Därför är äldreomsorgen ett prioriterat område, där vi planerar både utveckling och utökning av antalet platser.

Vi har beslutat om en om- och tillbyggnad av Bonargården, och i en senare etapp kommer beslut att fattas om en motsvarande utveckling av Allégården. Genom att samla kommunens demensboende på Bonargården och utveckla Allégården som ett traditionellt äldreboende skapar vi bättre förutsättningar att möta olika behov. Allt detta gör vi för att säkerställa en trygg, värdig och kvalitativ boendemiljö för våra äldre. Dessutom permanentas 80+ bussresan och integreras i ordinarie verksamhet.

Miljö- och hållbarhetsarbetet blir en permanent del av kommunens organisation, med en heltidstjänst för lokalförsörjnings- och miljöfrågor. Fokus ligger på energieffektivisering, minskad klimatpåverkan och stöd till kommunala verksamheter och lokala aktörer.

Utveckling för medborgare och personal

Kommunens digitala utveckling fortsätter och är en viktig del i att stärka kvalitet, effektivitet och service till våra invånare. Genom att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter utvecklar vi både våra arbetssätt och hur vi möter medborgarnas behov.

Vi väljer också att fortsätta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare, där vi skapar goda förutsättningar för hälsa, trivsel och engagemang. Som en del i detta höjs friskvårdsbidraget till 2 000 kronor per anställd och år, vilket bidrar till att främja hälsa och förebygga sjukfrånvaro.

Föreningsliv och mötesplatser

Vi ser ett starkt och levande Tibro där föreningsliv, näringsliv och kommunens verksamheter formar en meningsfull fritid tillsammans som skapar gemenskap, engagemang och livskvalitet. Därför fortsätter vi att investera i det som får människor att mötas, utvecklas och trivas – från stöd till lokala föreningar och evenemang till en levande centrumutveckling.

Vi utvecklar attraktiva mötesplatser, inspirerande lekmiljöer och ett centrum som bjuder in till både vardagsliv och upplevelser. Samtidigt tar vi viktiga steg framåt med nya satsningar som stärker kultur- och fritidslivet, där den nya kulturscenen och friidrottsanläggningen blir viktiga delar i ett Tibro där det finns något för alla – hela livet.

Ett Tibro för alla

Tibro utvecklas – och det märks. Fler möjligheter, ett starkare näringsliv och nya etableringar skapar framtidstro och ett samhälle där livet fungerar i alla skeden. Vi är mitt i en spännande resa som fortsätter framåt: ett Tibro för alla. Därför tar vi ansvar, både ekonomiskt och socialt, och satsar på trygghet, kvalitet och hållbarhet över tid.

Jan Hanna (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Anna-Karin Johansson (C)
Ledamot kommunstyrelsens arbetsutskott

Peter Söderlund (L)
Ledamot kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanfattning – budget i korthet

Budgerat resultat 2027

9 mnkr

Det budgeterade resultatet för 2027 motsvarar 1 % av intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Skattesats

21,71 %

Skattesatsen är oförändrad inför 2027 och i plan 2028 -2029.

Skatter och statsbidrag

898 mnkr

Budgerade intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämningsystem ökar med 24 mnkr jämfört med budget 2026.

Tibro kommun och dess bolag fortsätter att satsa på verksamhetslokaler, bostäder, tekniska anläggningar och industrimark. Samtidigt är det i väntan på att högkonjunkturen ska ta fart ett ansträngt år gällande resultatbudgeten. Trots ett sänkt budgeterat resultat är det därför främst mindre, riktade satsningar som görs.

Budget 2027 med plan för 2028-2029 baseras på en oförändrad skattesats (21,71) och en nedreviderad men positiv befolkningsutveckling de kommande åren.

Budgerat resultat 2027 är 9 mnkr, vilket motsvarar 1% av skatter och statsbidrag. De två följande åren uppgår resultatet till cirka 17 mnkr eller 1,8% av skatter och statsbidrag.

En anledning till det låga resultatet 2027 är att förutsättningarna förändrades sent i budgetprocessen. SKR:s prognos i slutet av april innebar minskade intäkter 2027 på 10 mnkr.

De försämrade ekonomiska förutsättningarna har inneburit att målet att undvika besparingar fått ett större fokus och att det blivit mindre medel för nya satsningar i driftbudgeten.

Stora investeringar gällande kommunens äldreboenden kommer att ske de närmaste sex åren. Det har fattats ett inriktningsbeslut om att först bygga ut Bonargårdens äldreboende till ett boende för demenssjuka och därefter också bygga om och ut Allégårdens äldreboende för somatisk vård.

Flera andra betydande investeringar finns med under planperioden 2027-2029 så som en friidrottsanläggning och medel för upprustning av Höggetorpsskolan. Lokaler till LSS-verksamheten

kommer också att iordningställas under 2027-2028 även om medlen från början avsattes för genomförande 2026.

Kommunen har en fortsatt offensiv exploateringsplan både gällande bostäder och industrimark. Flera pågående försäljningar av industrimark medför att kommunen börjar få ont om mark att erbjuda vid etableringar.

Även koncernbolagen genomför stora investeringar och totalt väntas kommunens låneskuld växa med nästan 450 mnkr under de tre kommande åren. Av dessa står bolagen och vidareförelade lån till dem för ungefär hälften (cirka 230 mnkr).

Kommunen klarar inte sina finansiella mål enligt antagna riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Målet om skuldsättningsgrad klaras 2027-2028 men inte 2029. Målen gällande resultat och soliditet uppnås inte under något av de tre åren i budgeten.

2027 utgör det sista året för den nu gällande strategiska planen med tillhörande övergripande mål och indikatorer och således kommer slutanalys ske i årsbokslutet för år 2027.

Förvaltningsberättelse

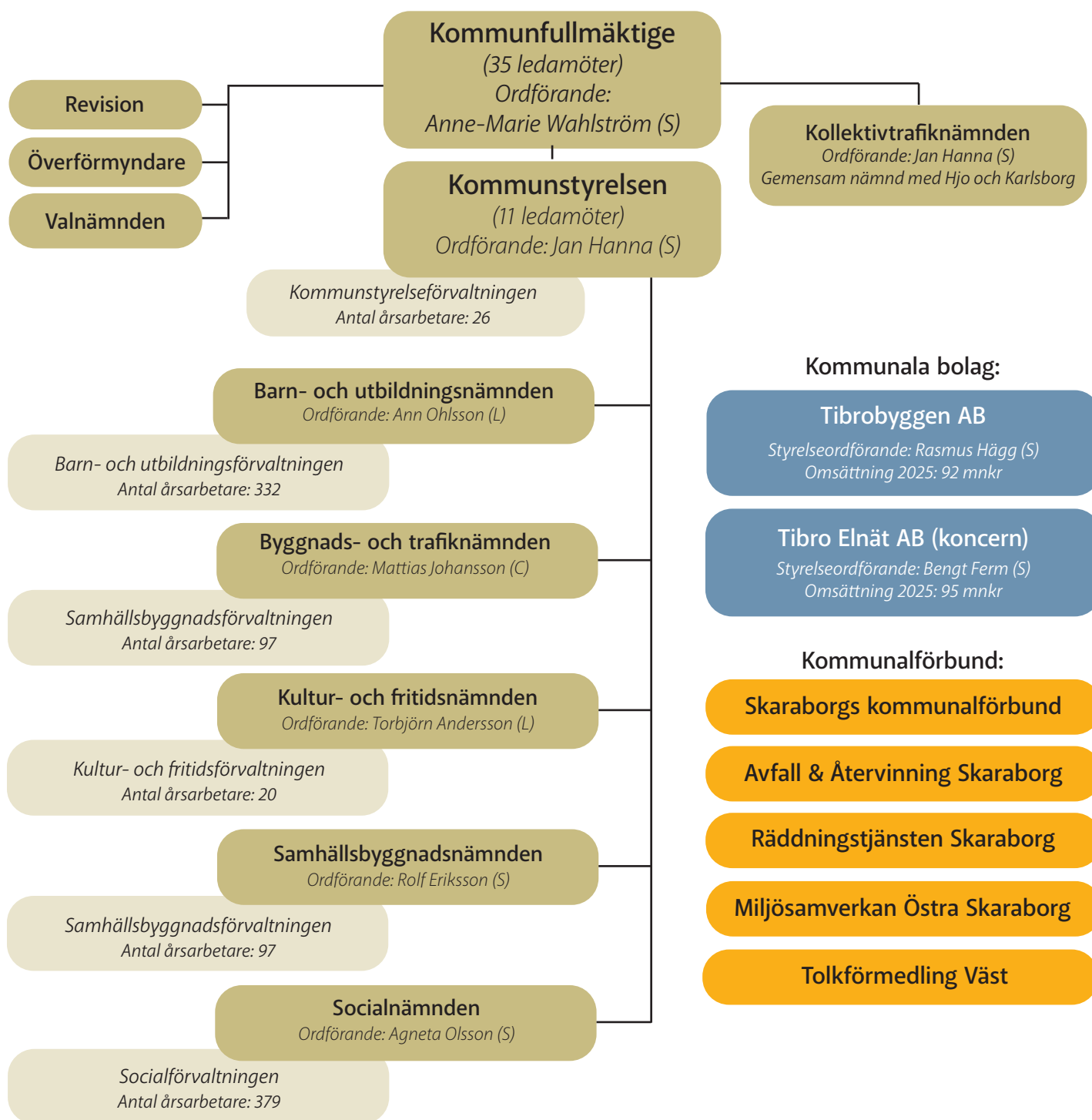
Översikt över verksamhetens utveckling

I nedanstående tabell redovisas kommunens utfall för år 2025 och beräknad utveckling för åren 2026-2029, enligt budget 2026 samt budget 2027 inklusive plan för 2028-2029.

Budgeterad utveckling Tibro kommun	2025	2026	2027	2028	2029
Antal invånare	11 326	11 312	11 329	11 346	11 394
Skattesats kommun, %	21,71	21,71	21,71	21,71	21,71
Verksamhetens intäkter, mnkr	192	202	206	210	214
Verksamhetens kostnader, mnkr	971	1018	1049	1090	1128
Avskrivningar	47	46	49	43	42
Finansnetto	7	5	3	3	4
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	843	874	898	936	969
Årets resultat, mnkr	23	16	9	17	17
Årets resultat, % av skatter och bidrag	2,8	1,8	1,0	1,8	1,8
Nettoinvesteringar, mnkr	46	130	78	124	181
Självfinansieringsgrad, %	155	47	74	48	33
Långfristig låneskuld koncern, mnkr	727	979	1053	1139	1425
Soliditet, %*	41	36	35	34	31
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pensioner, %*	28	26	26	26	23

* Inklusive vidareförmedlade lån till koncernbolagen

Den kommunala koncernen



Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag, AB Tibrobyggen och Tibro Elnät AB. Därtill är kommunen medlem i Kommuninvest ekonomisk förening genom vilken koncernen har sin huvudsakliga lånefinansiering. Tibro kommun är också medlem i fem kommunalförbund: Räddningstjänsten Skaraborg, Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS), Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS), Skaraborgs kommunalförbund och Tolkförmedling Väst.

En relativt liten del av den kommunala verksamheten sker i privat regi. I Tibro finns en mindre privat förskola etablerad sedan länge och under 2023 etablerade sig en friskola med gymnasieverksamhet i kommunen.

Det mest betydande samverkansavtalet som kommunen ingått är inom Utbildning Skaraborg, där samtliga Skaraborgskommuner

utgör ett gemensamt antagningsområde för gymnasieelever. Sedan höstterminen 2018 är den kommunala gymnasieskolan i Tibro nedlagd och sedan 2020 så köps även all vuxenutbildning från Skövde kommun.

Kommunens bostadsbolag AB Tibrobyggen tillhandahåller bostäder och lokaler. Sedan 2022 sker förvaltning och administration i egen regi. Tidigare bedrevs verksamheten genom en anställd VD och förvaltningsavtal gällande administration och teknisk skötsel.

Tibro Elnät AB tillhandahåller elnät inom sitt koncessionsområde som omfattar Tibro och Fagersanna tätort samt omkringliggande landsbygd. Dotterbolaget Tibro Energi AB erbjuder optiskt fibernät för datakommunikation samt tjänster för el, TV och bredband och dotterbolaget Tibro Energi Service AB erbjuder servicetjänster inom Tibro kommunkoncern. Samtliga koncernbolag har politiskt tillsatta styrelser.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I det här avsnittet beskrivs Tibro kommuns utveckling utifrån ett omvärldsperspektiv. Inledningsvis kommenteras utvecklingen i samhällsekonomi och därefter behandlas områden och förutsättningar som bedöms viktiga för kommunens utveckling. I avsnittet lyfts även förhållanden som påverkar eller kan påverka kommunens ekonomi framåt.

Omvärldsanalys

Den geopolitiska utvecklingen i världen präglas i hög grad av osäkerhet. Detta får i olika utsträckning konsekvenser för Sverige och i slutändan Skaraborg och Tibro.

Konflikten i Mellanöstern har en stor påverkan på energipriser, direkt genom minskad tillgång till fossila bränslen och indirekt genom ökad efterfrågan på andra energikällor. Kortsiktigt innebär det ökade kostnader för både kommunkoncernen och för invånare. Långsiktigt kan de innebära ett läge där det råder bränslebrist.

Under 2025 ökade Sveriges BNP 1,8 %. Sveriges kommuner och regioner, SKR, gör i sin ekonomirapport i maj 2026 bedömningen att BNP ökar med 2,5 % under 2026 och 2,6 % år 2027. SKR bedömer vidare att ökningen i BNP kommer att leda till en ökad sysselsättningsgrad med viss fördröjning.

En utveckling som kommit att diskuteras alltmer de senaste åren är de lägre födslosten och det fallande värdet för hur många barn en kvinna i genomsnitt väntas få under sin livstid. Sverige är nu nere på 1,5 barn och den framtida utvecklingen diskuteras då tidigare teorier inte längre kan förklara utvecklingen. Klart är att Sverige idag är långt ifrån de 2,1 barn per kvinna som krävs för att befolkningen ska reproducera sig och inte minska.

Sveriges befolkning ökade endast med knappt 18 000 invånare 2025, vilket är den svagaste årliga befolkningsutvecklingen under hela 2000-talet. År 2025 minskade Skaraborg med 128 invånare och Tibro minskade med 12 invånare. Samtliga kommuner i Skaraborg förutom Skövde hade ett födelseunderskott. Sex av de femton kommunerna hade både ett födelseunderskott och ett totalt flyttningsunderskott. Tibro hade emellertid ett svagt flyttningsöverskott som till viss del kompenserar för det negativa födelseöverskottet. I den mån kommuner i Skaraborg växer är det alltså främst genom inflyttning, till viss del genom inbördes flyttning mellan de olika kommunerna. Skaraborg som helhet hade ett födelseunderskott på 580 personer och ett flyttningsöverskott på 423 personer, vilket mildrar effekten något.

Statistiska centralbyråns senaste framskrivning av födelsetal genomfördes 2024. Enligt prognosen har samtliga kommuner förutom Skövde ett födelseunderskott samtliga år mellan 2024–2070. Det bör tas i beaktande att prognosen för 2025 för Skaraborg som helhet var ett födelseunderskott på 649, medan den faktiska siffran, som nämnt ovan, var 580. Fortsatta födelseunderskott är emellertid ett rimligt antagande. För att Skaraborg ska växa behöver födelseunderskottet kompenseras genom inflyttning. Det är därför viktigt att Skaraborgs kommuner fortsätter arbeta tillsammans med delregional utveckling framför allt vad gäller arbetstillfällen. Nya arbetstillfällen i en kommun stärker inte bara den egna ekonomin, utan gynnar även kringliggande kommuner. Fler jobb skapar ökade pendlingsmöjligheter, högre inkomster och därmed ökad konsumtion i hela regionen. Det bidrar i sin tur till ett mer attraktivt och hållbart arbetsmarknadsområde där kommunerna blir ömsesidigt beroende av varandras utveckling.

Finansiella risker

Kommunen och koncernbolagen har en låneskuld som väntas öka för samtliga enheter i den kommunala koncernen under planperioden. Låneskulden innebär både en ränte- och finansieringsrisk. Ränterisken består i att stigande räntenivåer påverkar resultatet negativt. Finansieringsrisken består i att Tibro kommun kanske inte kan finansiera den löpande verksamheten eller planerade investeringar. Det kan till exempel hända om kommunen inte lyckas omsätta eller ta upp nya lån i den omfattning som krävs.

Koncernens samlade räntebärande skulder väntas öka från 727 mnkr i bokslut 2025 till 1 425 mnkr vid utgången av 2029. Denna ökning, nästan en fördubbling på fyra år, innebär att ränterisken – känsligheten – för högre räntor också ökar betydligt. Kommunkoncernens upplåning regleras i kommunens finansieringspolicy. I denna framgår att kommunen upptar alla koncernens lån och vidareförmedlar lån till koncernbolagen i ett så kallat koncernkontosystem. I policyn regleras bland ränte- och kapitalbindningstider enligt nedan.

Tabell: Finansieringspolicy riskhantering

Risk	Tillåtet intervall genomsnittlig binding	Målvärde genomsnittlig binding	Maximal andel förfall inom 12 månader
Kapital- bindning	1–4 år	1,5 år	50%
Ränte- bindning	1–4 år	1,5 år	50%

Finansieringspolicyn har i jämförelse med andra kommuner ett målvärde som är cirka ett år kortare både vad gäller kapital- och räntebindning. Även andelen som får förfalla inom ett år är högre än andra kommuner. Totalt sett innebär det att kommunen tar en högre risk. Avsikten är att kunna ta fler rörliga lån och generellt kunna ha kortare löptid på bundna lån i syfte att uppnå en lägre snittränta över tid. Med längre räntebindning följer normalt en viss kostnad i form av högre ränta. Under 2027 väntas koncernen ha cirka en miljard i genomsnittliga lån. En räntenivå som är 1 % högre innebär då cirka 10 mnkr i högre räntekostnader när alla lån ränteändrats. De uppsatta reglerna innebär dock, även om de jämförelsevis är korta i längd, att det tar minst ett år tills hälften av lånevolymen ränteändrats. Budgeten baseras på den genomsnittliga räntenivån 3 % för samtliga tre år i planen.

Risken att kommunen eller dess bolag nekas lån till följd av lånevolymen bedöms trots ökade lån vara låg. Utöver lån har kommunen möjlighet till finansiering via en checkkredit på 30 mnkr hos Swedbank.

Efterlevnaden av kommunens finansieringspolicy följs upp i separat rapportering till kommunfullmäktige i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Tibro kommun har sedan slutet av 1990-talet medel placerade i värdepapper. Vid årsskiftet 2025/2026 uppgick marknadsvärdet på dessa tillgångar till 342 mnkr.

Hur medlen får placeras regleras i kommunens placeringspolicy som reviderades inför 2023. Normalfördelningen är att aktier utgör 60 % av innehavet, räntebärande tillgångar 25 % och alternativa tillgångar 15 %. Förutom merparten av de alternativa investeringarna sköts förvaltningen av upphandlade kapitalförvaltare med ett diskretionärt förvaltningsuppdrag.

Maximalt kan kommunens portfölj innehålla 80 % aktier och utländska aktier kan i sin tur utgöra maximalt 60 % av aktieinnehavet. Placeringarna innebär alltid en marknadsvärdesrisk och för de placeringar som sker i utländsk valuta tillkommer en valutarisk. Valutarisken innebär att om den svenska kronans värde ökar relativt valutan som innehavet har så minskar värdet uttryckt i svenska kronor. Kommunens normalportfölj innebär ett något högre risktagande än genomsnittskommunen, då andelen aktier och alternativa tillgångar ligger något högre än genomsnittet och räntor i motsvarande grad lägre än genomsnittet. Det högre risktagandet sker mot bakgrund att kommunen har en långsiktig tanke om att behålla medlen som placerade. Det innebär att kommunen ökar sin upplåning istället för att sälja av placerade medel när investeringarna i budgeten inte kan självfinansieras.

Kommunen budgeterar 4,8 % i avkastning på de placerade medlen. Detta är lägre än vad den genomsnittliga förväntade framtida avkastningen bör vara sett till historisk utveckling för dessa tillgångsslag. Tanken är att ha flera år med positiv avvikelse gentemot budget än negativ eftersom kommunen inte önskar styra verksamhetens kostnader baserat på finansmarknadernas utveckling. Risken för negativa resultat i förvaltningen gentemot kommunens budgeterade avkastning är relativt hög. Kommunens syn på medlen och deras förvaltning är dock långsiktig och över tid bör portföljen ge högre avkastning än den som budgeteras. För ett enskilt kalenderår kan emellertid avvikelsen bli stor.

Varje tertiäl rapporteras förvaltningsutfallet och efterlevnaden av placeringspolicyn till kommunstyrelsen i enlighet med vad som sägs i policyn. Kommunstyrelseförvaltningen ger löpande instruktioner till förvaltarna om hur medlen ska fördelas så att totalportföljen ska följa policyns intentioner om normalfördelning.

Pensionskostnader

Kommunen har ett omfattande pensionsåtagande som uppgick till 304,5 mnkr vid årsskiftet 2025/2026. Pensionsförpliktelserna redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen, där pensioner intjänade före 1998 inte skuldbokförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelserna som redovisas som ansvarsförbindelse sjunker nu successivt, då utbetalningarna normalt är större än de indexuppräkningskostnader som sker.

De pensionsförpliktelser som uppstod i tidigare pensionsavtal och som redovisas som avsättning ökar något sett över hela planperioden.

I det senaste pensionsavtalet inom kommunsektorn, AKAP-KR, som gäller från 2014 och reviderades 2023 byggs ingen skuld upp utan systemet bygger fullt ut på premier som baseras på lönesummor och lönenivåer.

Storleken på avsättningen och ansvarsförbindelsen påverkas av hur inkomstbasbelopp och prisbasbelopp utvecklas. Bland annat innebär hög inflation att förmånerna räknas upp kraftigt.

Tabell: Pensionsförpliktelser 2025-2029

Pensionsförpliktelser, mnkr	Total pensionsförpliktelse i balansräkning	Varav avsättning inklusive särskild löneskatt	Varav ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt
Utfall 2025	248	31	217
Budget 2026	235	32	203
Budget 2027	225	32	194
Budget 2028	218	33	186
Budget 2029	214	33	179

Händelser av väsentlig betydelse

Intäkterna från skatter och generella statsbidrag ökar med endast 2,8 % mellan 2026 och 2027. Den nya prognosen i april 2026 innebär en kraftig nedrevidering av skatteunderlaget och ett försämrat utfall i kostnadsutjämningen och LSS-utjämningen för Tibro kommun. Sammantaget tappade kommunen 10 mnkr i intäkter jämfört med februariprognosen. Reformutrymmet var redan mycket begränsat, om det budgeterade resultatet skulle uppfylla de finansiella målen enligt riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Med den nya skatteprognosen försvann det i princip helt.

Budgeten för 2027 innebär ett sänkt ekonomisk resultat till 9 mnkr, eller 1 % av skatter och statsbidrag, för att undvika besparingar i verksamheterna. Samtliga nämnder ges kompensation för förväntade löne- och prisökningar under alla tre åren i planperioden. Nedan beskrivs kortfattat förändring i respektive nämnds driftbudgetram 2027 och 2028-2029.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ram utökas med 1,9 mnkr 2027 för att täcka dessa poster:

- 0,5 mnkr för höjt friskvårdsbidrag för kommunens anställda från 1 500 kr till 2 000 kr per år
- 0,8 mnkr för att göra tjänsten som lokal- och miljöstrateg som finansierats med tillfälliga medel under 2026 permanent.
- 0,6 mnkr för att täcka en högre avgift till kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg

2027 finns även 0,8 mnkr budgeterade för tillfälliga anslag. 0,1 mnkr avser det tredje och sista året i näringslivsprojekt 2025-2027. 0,7 mnkr avser evenemangsmedel liknande de tillfälliga medel som också finns i budget 2026.

2028 tillkommer 0,5 mnkr för högre kostnader i samband med införande av nytt personalsystem tillsammans med Skövde kommun. 2028-2029 finns två tillfälliga anslag, 0,8 mnkr för förstudie förskola 2028 och 0,6 mnkr för anordnande av EU-val 2029.

Barn- och utbildningsnämnden

I 2027 års budget permanentas skolfrukosten på Tibros högstadieskolan Fågelvikskolan till en kostnad om 0,5 mnkr. Frukosten infördes på prov 2026 då med ett tillfälligt anslag som finansiering.

Barn- och utbildningsnämndens ram räknas som övriga nämnder upp för löne- och prisutveckling, men kostnaderna för köp av skolplatser inom gymnasieskolan hanteras med särskild uppräkning där Gymnasium Skaraborgs framtida höjningar bedömts. Inför 2027 påverkar fortfarande tidigare års höga inflation och uppräkning har skett med 3,87 %.

Nämndens volymutveckling inom förskola, grundskola och gymnasieskola har bedömts enligt den befolkningsprognos kommunen erhöll hösten 2026. Den innebär en minskad volym 2027, en svag minskning 2028 och en svag ökning 2029. Nämndens ram har därför justerats för volymutveckling enligt följande:

- 2027: - 2,7 mnkr
- 2028: - 0,8 mnkr
- 2029: + 0,4 mnkr

Barn- och utbildningsnämnden tillförs också 2,6 mnkr med anledning av ökade generella statsbidrag som ska täcka

ökade kostnader för aktivitetskrav för försörjningsstöd samt reglering av lärares undervisningstid från och med hösten 2027. I planen för 2028 tillförs totalt 2,2 mnkr för helårseffekt av lärares undervisningstid, införandet av 10-årig grundskola samt stödundervisning.

Byggnads- och trafikinämnden

Byggnads- och trafikinämndens löpande driftbudgetram förändras inte under planperioden. Under 2027 finns ett extra tillfälligt anslag om 0,4 mnkr för detaljplaner. Anslaget avser att täcka kostnader för detaljplaner gällande kommunens investeringar i verksamhetslokaler – äldreboende och lokaler för LSS-verksamhet. Viss osäkerhet finns dock om hur dessa kostnader faller ut över tid, under 2026 eller 2027.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämndens budget är, utöver löne- och pris-kompensation, oförändrad under planperioden.

Kollektivtrafikinämnden

Kollektivtrafikinämndens budget är, utöver löne- och priskompensation, oförändrad under planperioden.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens budget reduceras 2027 med 0,8 mnkr avseende kommunens lokalpool. Lokalpoolen innehåller de av kommunen ägda fastigheter som inte nyttjas av kommunen eller hyrs ut till extern hyresgäst. Poolen är relativt nystartad och när en fastighet har lämnats av verksamheten har större delen av den hyra som verksamheten betalat förts över till samhällsbyggnadsnämnden för att betala kostnaderna för den tomställda lokalen. Med några års erfarenhet, där lokalpoolen redovisat större överskott, bedöms budgeten för de tomställda lokalernas drift kunna minskas ned.

Vid nyinvesteringar uppstår nya driftkostnader inom framför allt gatuavdelningens område. Under perioden 2027-2029 höjs därför samhällsbyggnadsnämndens driftbudget med totalt 0,6 mnkr för att täcka sådana kostnader.

Tibro kommun har ett redovisningssystem där kapitalkostnader för verksamhetslokaler inte ingår i den hyra som nämnderna betalar. Kapitalkostnaderna belastar istället samhällsbyggnadsnämnden och utgör en separat post i budgeten. I budgetarbetet har framtida kapitalkostnader simulerats utifrån investeringsbudgeten och befintliga anläggningar i anläggningsregistret.

Kommunen har en hög investeringsvolym och investeringskostnaderna har ökat och kommer fortsätta öka framåt i tiden. År 2028 avviker dock från utvecklingen. Då minskar kapitalkostnaderna kraftigt eftersom flera anläggningar skrivs av helt under 2027-2028. Nämndens ram har därför justerats för både ökade och minskade kapitalkostnader på följande sätt:

- 2027: + 1,1 mnkr
- 2028: - 4,9 mnkr
- 2029: + 0,9 mnkr

Socialnämnden

Socialnämndens budget är oförändrad under planperioden förutom justering för volymutvecklingen inom äldreomsorgen. Volymutvecklingen inom äldreomsorgen har bedömts enligt den befolkningsprognos kommunen erhöll hösten 2026. Allt fler

äldre innebär att kostnaderna för äldreomsorgen ökar stadigt och budgeten ökas därför årligen med mellan 4,0 - 5,5 mnkr på följande sätt:

- 2027: + 4,0 mnkr
- 2028: + 5,5 mnkr
- 2029: + 5,4 mnkr

Socialnämnden tillförs 2027 1,0 mnkr med anledning av ökade generella statsbidrag för flera statliga reformer som genomförs.

Med anledning av investeringar i särskilda boenden erhåller nämnden ett årligt anslag 2027-2029 om 0,5 mnkr för projektledare.

Finansförvaltningen

Under finansförvaltning redovisas ett antal kommungemensamma poster så som bland annat pensionskostnader, sociala avgifter/PO-pålägg, internränteutäkt och realisationsresultat vid försäljningar. Budgeten har justerats enligt KPA:s pensionskostnadsprognos från december 2025, vilket innebär lägre kostnad 2027 (-1,0 mnkr) men därefter ökade kostnader 2028 (+3,2 mnkr) och 2029 (+3,5 mnkr). Justeringar har också skett för ökade nettointäkter PO-pålägg/sociala avgifter och förändrade internränteutäkt.

Investeringsbudget

Tibro är inne i en period på cirka 15 år från 2017 till början av 2030-talet med mycket omfattande investeringar i verksamhetslokaler. Bland annat har tre större skolbyggnationer skett. Under den kommande 10-årsperioden sker kommunens största investeringar i äldreomsorgslokaler men även ett par äldre förskolor och den grundskola – Höggetorpsskolan – som inte är renoverad/ersatt är aktuella att ersättas.

Under våren 2026 har en förstudie angående kommunens äldreboenden presenterats. Budgeten baseras på denna förstudie och dagens fyra äldreboenden med sammanlagt 128 platser kommer att förändras till två större boenden med 152 platser, exklusive korttidsplatser. Kommunens nyaste äldreboende, Bonargården, ska byggas ut genom en tillbyggnad och bli kommunens nya boende för äldre med demenssjukdom. Därefter ska kommunens nuvarande boende på Allégården byggas om samt utökas för att rymma fler platser för äldre med somatiska sjukdomar. Båda dessa boenden ägs av det kommunala bostadsbolaget Tibrobyggen, men när det gäller Bonargården innebär budgeten

en utbyggnad i kommunal regi. Frågan om ägande utreds under våren 2026 utifrån såväl skattemässiga som driftmässiga effekter. När det gäller Allégårdens ombyggnation så kommer den ske i bostadsbolagets regi. För Bonargårdens utbyggnad inklusive inventarier finns 242 mnkr avsatta under 2027-2030. Allégårdens ombyggnation ingår i Tibrobyggens investeringsplan och beräknas inklusive inventarier uppgå till 133 mnkr fram till 2032. Kommunstyrelsen har gett kommunchefen i uppdrag att komma med ett fördjudat material angående Bonargårdens utbyggnad under hösten 2026.

En svårighet är att bedöma det framtida behovet av förskole- och grundskolelokaler. Befolkningsprognoserna visar fortfarande på ökad befolkning men i lägre takt och de närmsta åren väntas barn i förskole- och grundskoleålder minska något. Under 2026 kommer en förskola att stängas på grund av det lägre behovet av förskoleplatser. Att en ny förskola som ska ersätta tre äldre förskolor som är i sämre skick både ur verksamhets- och fastighetsperspektiv har länge funnits i planerna. En av dessa förskolor är stängd från hösten 2026 med anledning av behovsutvecklingen. I investeringsplanen har storleken på en ny förskola minskats från 10 avdelningar till 6 avdelningar. Medel finns avsatta i 2028 års driftbudget för att göra en förstudie gällande en ny förskola.

Även när det gäller Höggetorpsskolan framtida lösning är behovsutvecklingen av stor vikt. Kommer det behövas en genomgående tvåparallellig skola eller kommer det räcka med två paralleller endast i enstaka årskurser där barnkullarna är större? Kommer utvecklingen med färre antal födda barn per kvinna i fruktsam ålder fortsätta eller vända uppåt igen? Hur stor kommer invandringen bli de kommande åren? Dessa frågor och Tibros förmåga att attrahera inflyttning av barnfamiljer är svåra att bedöma. Därför är tanken att avvakta med att "flytta" Höggetorpsskolan. För att skolan ska fortsätta fungera på ett bra sätt finns 15 mnkr avsatta i investeringsbudget 2028. Under hösten 2026 ska en fördjudad utredning ske kring vilka åtgärder som är aktuella för att göra skolan mer funktionell samt fungera fastighetstekniskt.

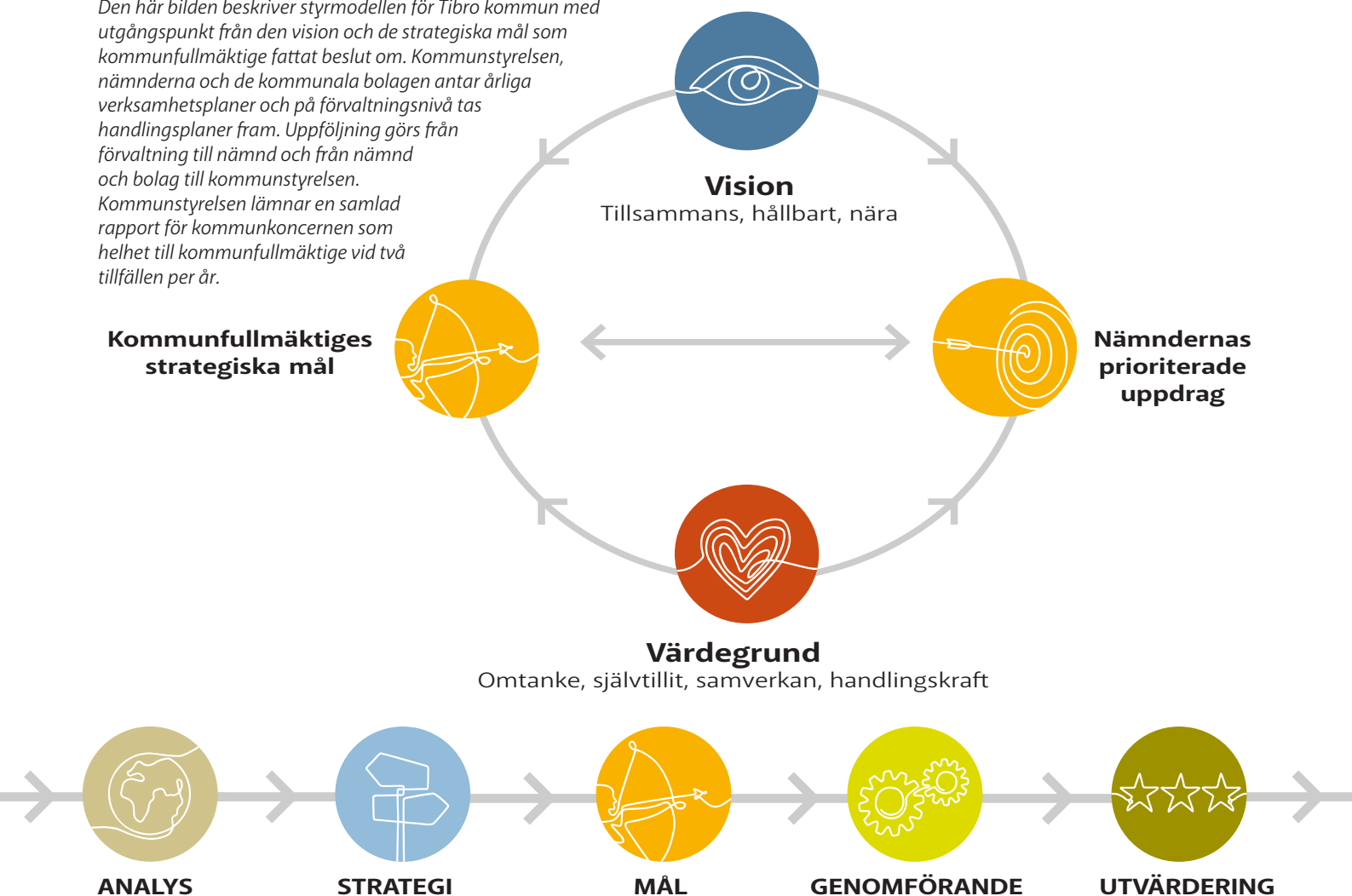
Under 2027 byggs en ny friidrottsanläggning på Fågelviksområdet som ska ersätta den anläggning som idag är belägen på Snickarvallen. Totalt finns 25 mnkr anslagna för ändamålet.

Under 2027 kommer även ombyggnationen av tidigare Smulebergsskolan till lokaler för kommunens LSS-verksamhet påbörjas. Medel för detta finns avsatt i 2026 års investeringsbudget och kommer överföras till 2027 års investeringsbudget. Byggnationen är senarelagd på grund av att olika placeringar av verksamheten utretts.

Styrning och uppföljning av den kommunala styrningen

Vision och styrmodell

Den här bilden beskriver styrmodellen för Tibro kommun med utgångspunkt från den vision och de strategiska mål som kommunfullmäktige fattat beslut om. Kommunstyrelsen, nämnderna och de kommunala bolagen antar årliga verksamhetsplaner och på förvaltningsnivå tas handlingsplaner fram. Uppföljning görs från förvaltning till nämnd och från nämnd och bolag till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen lämnar en samlad rapport för kommunkoncernen som helhet till kommunfullmäktige vid två tillfällen per år.



Tibro kommun har en styrmodell som utgår från den vision och de tre kommunövergripande strategiska målen som kommunfullmäktige fastställt.

Tibro kommuns styrmodell utgår från visionen. Av visionen följer strategiska mål och indikatorer som beslutas av kommunfullmäktige. Visionen beskriver ett önskat framtida tillstånd och de strategiska målen beskriver de områden som är prioriterade och som leder mot visionen.

Tibro kommuns strategiska mål hänger tätt ihop med målsättningarna i Agenda 2030. Agenda 2030 består av 17 globala mål och utgör ett globalt ramverk för hållbar utveckling och är antaget av FN:s generalförsamling.

Begreppet hållbar utveckling är viktigt för Tibro kommuns långsiktiga planering och innehåller tre dimensioner som är ömsesidigt beroende av varandra; ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. De strategiska målen är kopplade till ett eller flera av de 17 globala målen.

Strategiska mål och verksamhetsplaner

Vart fjärde år antar kommunfullmäktige strategiska mål, som är styrande för kommunens arbete. Utifrån de strategiska målen

fastställer nämnder och styrelser årligen verksamhetsplaner med prioriterade utvecklingsområden och uppdrag som ska bidra till att målen förverkligas samt en övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna.

Budgetarbetet för nästkommande år inleds i januari då kommunstyrelsen ger kommunchefen och koncernbolagen uppdrag om att ta fram beslutsunderlag inför den politiska processen. Uppdragen omfattar såväl ekonomi som verksamhet. Budgetuppgifterna redovisas för politiken i april och budgeten beslutas vid kommunfullmäktiges junimöte. I oktober har budgetberedningen en avstämning gällande de ekonomiska förutsättningarna. Budgeten kan, på grund av stora förändringar i förutsättningar och under valår, lyftas för förnyad behandling i kommunfullmäktige i november.

Uppföljning

Analys och uppföljning inom den kommunala koncernen görs genom att kommunstyrelsen begär in tertiärrapporter den 30 april och den 31 augusti från nämnder och bolag. Apriluppföljningen är

fokuserad på ekonomi, medan augustiuppföljningen även innehåller verksamhets- och målluppföljning. Delårsrapport upprättas den 31 augusti och lämnas till kommunfullmäktige för godkännande i oktober. Kommunstyrelsens uppföljning från den 30 april överlämnas normalt inte till kommunfullmäktige. Vid behov kan kommunstyrelsen begära in flera uppföljningar och redovisningar av vidtagna åtgärder. Årsredovisning behandlas normalt i samband med kommunfullmäktiges sammanträde i mars.

Övriga planer för styrning och uppföljning

Kommunens styrning av de kommunala bolagen sker i dokumenten bolagsordning, företagspolicy och ägardirektiv. Kommunfullmäktige beslutar om dessa. Ägardirektiven uppdateras årligen genom att de ingår som en del i budgetdokumentet. Utöver uppföljning enligt ovan lämnar koncernbolagen en bolagsstyrningsrapport för det gångna året. Rapporten ligger till grund för kommunstyrelsens beslut om huruvida den verksamhet bolagen bedrivit under året varit förenlig med det kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Kommunfullmäktige har antagit regler för kommunens arbete med intern kontroll av verksamheten. Under hösten gör respektive nämnd en riskanalys av verksamheten där potentiella risker eller felkällor bedöms utifrån sannolikhet och konsekvens. Analysen ligger sedan till grund för kommande års internkontrollplan. Kommunstyrelsens och nämndernas planer för nästkommande år antas senast i november.

Kommunstyrelsen kan besluta om obligatoriska kontrollmoment för nämnderna. När kontrollerna i planen utförts och dokumenterats rapporteras de till berörd nämnd oavsett utfall, tillsammans med en beskrivning av redan vidtagna eller planerade åtgärder.

Senast i december månad rapporterar nämnderna resultatet från uppföljningen av innevarande års internkontrollplan till kommunstyrelsen respektive kommunrevisionen. Baserat på denna återslaggning gör kommunstyrelsen senast i mars efterföljande år en bedömning av kommunens samlade system för intern kontroll.

Visionen: TILLSAMMANS – HÅLLBART – NÄRA #viärtibro

Med visionens tre grundpelare som bas skapas mål och strategier som ligger till grund för både operativa beslut och strategiska vägval.



VI SKAPAR TILLSAMMANS

Vi har en medskapandekultur och en samarbetsanda som sticker ut – vi utvecklar Tibro tillsammans. Gemenskap är viktigt för oss och vi vill att du ska vara en del av den. Här finns en stolt hantverkstradition, en entreprenörsanda utöver det vanliga och ett rikt föreningsliv som skapar arbetstillfällen och möten människor emellan. Med engagemang och handlingskraft löser vi framtidens utmaningar. Tillsammans är vi Tibro.



HÅLLBARA VAL

I Tibro nyttjar vi våra gemensamma resurser och tar vara på våra goda förutsättningar för att bidra till ett mer hållbart samhälle. Vi värnar goda uppväxtvillkor för våra barn och unga – såväl som för kommande generationer. Här ser vi varandra och välkomnar mångfald. Med attraktiva boendemiljöer, goda kommunikationer och utrymme för flexibilitet är det enkelt att göra hållbara livsval. Genom cirkulär ekonomi, lokal produktion, kreativitet och idériedom lägger vi grunden för en hållbar framtid.

NÄRA LIVSKVALITET

Här är du alltid nära. Nära relationer, nära möten och nära upplevelser. Nära naturen, fritidsområden och vatten. Nära arbete och utbildning, oavsett om du promenerar, pendlar eller ansluter digitalt. Vår goda tillgänglighet och service gör att du alltid kan känna dig trygg, vem du än är. Tack vare det nära samhällets fördelar finner vi livskvalitet, både idag och imorgon.



AGENDA 2030

– FN:s globala hållbarhetsmål



År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda som innehåller 17 globala mål för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. De globala målen syftar till att utrota fattigdomen, stoppa klimatförändringarna och skapa trygga och fredliga samhällen. Tibro kommuns strategiska mål är kopplade till ett eller flera av de globala målen.

Strategiska mål

Vart fjärde år antar kommunfullmäktige strategiska mål som är styrande för kommunens arbete. Utifrån de strategiska målen fastställer nämnder och styrelser årligen verksamhetsplaner. I verksamhetsplanerna presenteras de prioriterade utvecklingsområden och uppdrag som respektive nämnd och styrelse ska arbeta med i syfte att uppnå målen.

De tre strategiska målen tar fasta på de områden där Tibro kommun har utmaningar för att kunna nå visionen. Målen har också en beskrivande text som sätter målformuleringen i sitt sammanhang. Till respektive mål har indikatorer för uppföljning knutits.

Mål 1: Alla är självförsörjande och har en meningsfull vardag



Vi ska medverka till att ge barn och unga goda framtidsförutsättningar. Vi ska stärka samverkan med näringsliv, civilsamhälle, myndigheter och skola/utbildning. Vi ska verka för ett gott näringslivsklimat, stimulera hållbart entreprenörskap och underlätta företagsetableringar för fler arbetstillfällen. Genom att främja föreningsliv och möten mellan människor ser vi att vi kan bidra till en meningsfull tillvaro och minska utanförskapet.

Indikatorer för måluppföljning	Igångs- värde	Utfall 2024	Utfall 2025	Trend	Målvärde 2024-2027
Vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	1,5 (2021)	1,34	*		Minska
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	50 (2022)	17	42		Öka
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram alla ämnen, (%)	77,8 (2022)	80,0	80,4		Öka
* Utfall ännu ej publicerat					

Mål 2: Tibro är en livskraftig boendekommun



Den upplevda tryggheten ska öka, kvaliteten i förskolan och grundskolan ska vara hög och vi ska främja nya sätt för människor att mötas – det ska vara gott att leva hela livet i Tibro. Genom att skapa attraktiva och klimatsmarta boendemiljöer med ett varierat bostadsutbud ska vi främja Tibro som boendekommun. Vi ska också ge tillgång till en meningsfull fritid och naturnära rekreation. Centrala Tibro ska utvecklas till ett levande och grönt centrum där vi tillgängliggör platser och lokaler för såväl invånare som besökare. Vi ska nyttja närheten till en större arbetsmarknad och utbildning och möjliggöra hållbart resande, både inom och utanför kommunen.

Indikatorer för måluppföljning	Igångs- värde*	Utfall 2024	Utfall 2025	Trend	Målvärde 2024-2027
Ellever i åk 5: "Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	81 (2022)	77,8	77,8		Öka
Säljbara tomter för enbostadshus	9 (april 2023)	27	32		Öka
Antal kvarter med byggrätter för flerbostadshus/radhus	6 (april 2023)	8	8		Öka
Säljbar verksamhetsmark, kvm	170 000 (april 2023)	195 000	196 000		Öka

Mål 3: Vi levererar kvalitativ välfärd med invånaren i centrum



Vårt arbete ska präglas av en aktiv tillitsbaserad dialog som främjar lärande, utveckling och engagemang – hos såväl medarbetare som invånare. För att klara välfärdsuppdraget ska vi inspireras av goda exempel, bygga nätverk och samverka med andra. Vi ska dra nytta av vårt läge i en växande pendlingsregion för att säkra kommunens kompetensförsörjning. Kommunens organisation ska vara långsiktigt hållbar ur såväl ett hälsoperspektiv som ett ekonomiskt perspektiv. Vi ska nyttja digitaliseringens möjligheter för att skapa effektivitetsvinster och ökad tillgänglighet. Vi ser samtidigt att vi behöver minska vår klimat- och miljöpåverkan när vi utför vårt uppdrag.

Indikatorer för måluppföljning	Igångs- värde*	Utfall 2024	Utfall 2025	Trend	Målvärde 2024-2027
HME, medarbetarengagemang totalt kommunen	79 (2022)	79	80		Öka
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	8,7 (2022)	7,3	7,6		Minska
Brukarbedömning särskilt boende - helhetssyn, andel (%)	79 (2022)	88	95		Öka
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	87 (2022)	83	88		Bibehålla

Ägardirektiv kommunala bolag

De helägda kommunala bolagen är en del av kommunkoncernen. Bolagen ska i sin verksamhet beakta kommunens vision och strategiska mål. Bolagens ändamål och uppdrag regleras av bolagsordningen. Bolagen ska sträva efter att uppnå både affärsnytta och verksamhetsnytta.

Tibro Elnät

Tibro Elnät ska arbeta utifrån de av kommunfullmäktige fastslagna målen och ska också medverka i planering och arbete av strategisk betydelse på koncernövergripande nivå. Bolaget ska vidare ha en kris-/krigsorganisation som är likriktad och integrerad i kommunens organisation för extraordinär händelse och höjd beredskap/krig, med ledning och samordning från kommunchefen.

Bolagets huvuduppdrag är att anlägga, underhålla och driva elnät inom bolagets koncessionsområde. Infrastrukturen ska ha god kvalitet och hög tillgänglighet. Bolaget ska utnyttja modern infrastruktur till konkurrenskraftigt pris. Vidare ska bolagets kunder vara nöjda.

Bolaget ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete genom att:

- Bidra till ett hållbart samhälle och vara ett föredöme i miljöfrågor.
- Aktivt sträva efter att minska den negativa miljöpåverkan som uppkommer i nyproduktion, ombyggnation och förvaltning.
- Utveckla miljötankandet för en minskad energianvändning.
- Stimulera kunders möjligheter att göra miljömässigt hållbara val.
- Tillhandahålla en god infrastruktur för överföring av el så att människor, näringsliv och organisationer kan bo, verka och utvecklas.

Ekonomiska mål

Bolaget har ett avkastningskrav på totalt kapital på 3,5 %. Med avkastning på totalt kapital avses rörelseresultat plus finansiella intäkter som andel av totalt kapital (balansomslutningen).

Bolagets soliditet ska uppgå till 30 % baserat på bokförda värden. I de fall bolagets soliditet sjunker under målvärdet, till exempel vid stora investeringar som är avstämda med ägaren, ska bolaget i sin planering säkerställa ett återställande till målnivån.

Tibro Energi

Tibro Energi ska arbeta utifrån de av kommunfullmäktige fastslagna målen och ska också medverka i planering och arbete av strategisk betydelse på koncernövergripande nivå. Bolaget ska vidare ha en kris-/krigsorganisation som är likriktad och integrerad i kommunens organisation för extraordinär händelse och höjd beredskap/krig, med ledning och samordning från kommunchefen.

Bolagets huvuduppdrag är tillskapa en konkurrenskraftig och kostnadseffektiv organisation för tillhandahållande av elenergi samt främja utveckling och tillhandahållande av bredbandstjänster. Infrastrukturen avseende bredband ska ha god kvalitet och hög tillgänglighet. Bolaget ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete genom att:

- Bidra till ett hållbart samhälle och vara ett föredöme i miljöfrågor.
- Byggande och drift ska vara miljömässigt hållbara med ett särskilt fokus på energieffektivitet.
- Utveckla miljötankandet för en minskad energianvändning.
- Stimulera kunders möjligheter att göra miljömässigt hållbara val.
- Tillhandahålla en god infrastruktur för bredband så att människor, näringsliv och organisationer kan bo, verka och utvecklas.

- Bevaka förändringar som ger nya affärsmöjligheter främst vid etablering av ny teknik inom energi och informationsteknik.

Ekonomiska mål

Bolaget har ett avkastningskrav på totalt kapital på 4 %. Med avkastning på totalt kapital avses rörelseresultat plus finansiella intäkter som andel av totalt kapital (balansomslutningen).

Bolagets soliditet ska uppgå till 30 % baserat på bokförda värden. I de fall bolagets soliditet sjunker under målvärdet, till exempel vid stora investeringar som är avstämda med ägaren, ska bolaget i sin planering säkerställa ett återställande till målnivån.

Tibro Energi Service

Tibro Energi Service ska arbeta utifrån de av kommunfullmäktige fastslagna målen och ska också medverka i planering och arbete av strategisk betydelse på koncernövergripande nivå. Bolaget ska vidare ha en kris-/krigsorganisation som är likriktad och integrerad i kommunens organisation för extraordinär händelse och höjd beredskap/krig, med ledning och samordning från kommunchefen.

Bolagets syfte är att tillskapa en konkurrenskraftig och kostnads-effektiv organisation för tillhandahållande av servicetjänster.

Bolaget har som mål för sin verksamhet att:

- Erbjuder servicetjänster inom Tibro kommunkoncern.
- Tillhandahåller tekniska och administrativa tjänster åt Tibro kommun.
- Värna om miljön och agera som förebild.
- Vara en arbetsgivare som främjar god arbetsmiljö och stark medarbetarkänsla.

Ekonomiska mål

Bolaget ska avseende den verksamhet som förser de övriga koncernbolagen med tjänster ha ett resultat så nära +/- 0 som möjligt. De tjänster som säljs utanför Tibro Elnät med koncern ska generera ett positivt resultat före skatt och bokslutsdispositioner motsvarande 5 % av omsättningen för dessa tjänster.

Bolagets balansräkning ska vara avpassad till bolagets verksamhet och därmed vara begränsad i omslutning.

Tibrobyggen

Tibrobyggen ska arbeta utifrån de av kommunfullmäktige fastslagna målen och ska också medverka i planering och arbete av strategisk betydelse på koncernövergripande nivå. Bolaget ska vidare ha en kris-/krigsorganisation som är likriktad och integrerad i kommunens organisation för extraordinär händelse och höjd beredskap/krig, med ledning och samordning från kommunchefen.

Bolagets huvuduppdrag är att bidra till bostadsförsörjningen i Tibro kommun genom att erbjuda kommuninvånarna ett varierat, attraktivt, tryggt och trivsamt boende med nöjda kunder. Vidare ska ändamålsenliga lokaler för offentlig och kommersiell verksamhet tillhandahållas när marknaden i övrigt inte tillgodoser behoven. Bolaget ska aktivt bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. Detta görs genom att fokusera på:

- Aktivt sträva efter att minska den negativa miljöpåverkan som uppkommer i nyproduktion, ombyggnation och förvaltning.
- Bolaget ska ge de boende goda förutsättningar att ta eget ansvar för den miljöpåverkan som uppkommer i det egna boendet.
- Ha ett särskilt ansvar för bostadssociala frågor inklusive att i rimlig del ta ansvar för socialnämndens behov av bostäder till särskilt utsatta grupper eller personer samt i samverkan med andra aktörer bidra till en god bostadssocial situation.
- I samråd med kommunen bidra till upplåtandet av bostäder som är anpassade för särskilda behov hos grupper eller enskilda personer.
- Verka för gott klimat i bostadsområdena, främja och stärka delaktighet, bidra till områdesutveckling och upplevd trygghet.
- Utgöra ett föredöme som en socialt ansvarstagande hyresvärd.

Ekonomiska mål

Bolaget har ett direktavkastningskrav på 4 %. Med direktavkastning avses resultatet före finansiella poster (inklusive administrations- och marknadsföringskostnader) exklusive avskrivningskostnader, som andel av de materiella anläggningstillgångarna (bokfört värde).

Bolagets soliditet ska uppgå till 15 % baserat på bokförda värden. I de fall bolagets soliditet sjunker under målvärdet, till exempel vid stora investeringar som är avstämda med ägaren, ska bolaget i sin planering säkerställa ett återställande till målnivån.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha god ekonomisk hushållning i sina verksamheter. Det innebär att resurserna ska användas på rätt sätt och nyttjas effektivt, vilket konkretiseras genom att sträva efter en koppling mellan tilldelade resurser, utförda aktiviteter/prestationer, rapporterade resultat/effekter samt uppnådda mål.

Tibro kommun har beslutat om mål för ekonomin och verksamheten för att främja utvecklingen av en sund ekonomisk hushållning. En riktlinje för god ekonomisk hushållning fastställdes i kommunfullmäktige i december 2025.

De **finansiella målen** sätter en ambitionsnivå för ekonomins utveckling och ställning, baserade på principer för god ekonomisk hushållning anpassade till kommunens specifika situation.

Verksamhetsmålen består av kommunfullmäktiges mål med nyckeltal samt mål för kommunstyrelsen, nämnder och bolag. Dessa mål är grundade i kommunens vision och de prioriterade områdena för en långsiktigt hållbar utveckling och de resultat som eftersträvas.

Finansiella mål

Kommunens resultat ska över en femårsperiod uppgå till minst 2 % av skatter och generella statsbidrag. Kommunens resultat för ett enskilt år ska uppgå till minst 1 % av skatter och generella statsbidrag.

Kommunens soliditet ska uppgå till minst 50 %.

Kommunens skuldsättningsgrad, som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, ska ej överstiga 30 %.

Finansiella mål för de kommunala bolagen är uppsatta i ägardirektiven, som återfinns i avsnittet om styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten. I det avsnittet återfinns även verksamhetsmålen.

God ekonomisk hushållning följs årligen upp i både den lagstadgade delårsrapporten och i kommunens årsredovisning. De förutsättningar som ligger till grund för god ekonomisk hushållning är tillsammans med uppföljningen av finansiella mål och dess indikatorer det som utgör den samlade bedömningen.

Finansiell analys inklusive finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärderingen av Tibro kommunkoncerns finansiella ställning fokuserar på Tibro kommun. Koncernbolagen beslutar om sina budgetar först till hösten men har ekonomiskt att förhålla sig till de ägardirektiv som finns angivna i budgetdokumentet gällande avkastning och soliditet. Tibro kommun använder en finansiell analysmodell som benämns RK-modellen för att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ekonomisk ställning. Den finansiella analysmodellen bygger på fyra perspektiv:

Resultat: Här görs en kartläggning av Tibro kommuns resultat och dess utveckling. Här redovisas även utveckling och finansiering av investeringar.

Kapacitet: Här redovisas vilken finansiell motståndskraft Tibro kommun har på lång sikt.

Risk: Under risk redovisas hur Tibro kommun är exponerad finansiellt. Här analyseras också borgensåtaganden och kommunens samlade pensionsskuld.

Kontroll: Med kontroll avses hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet av budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

Resultat

Verksamhetens nettokostnader och skatteintäkter

För kommunen är verksamhetens nettokostnad som andel av skatter och statsbidrag ett viktigt nyckeltal, då det visar om intäkterna är tillräckliga för att finansiera den löpande verksamheten. Ett riktmärke är att nyckeltalet inte bör överstiga 98 %, vilket över tid ska ge utrymme för att skattefinansiera en normal investeringsvolym.

Tibro kommun har under en längre period haft relativt stora finansiella omsättningstillgångar, vilket inneburit att kommunen normalt haft ett positivt finansnetto i budget och bokslut. Kommunen har därmed kunna ligga över 98 % och ändå nå ett resultat på 2 % av skatter och statsbidrag. Det senaste årtiondets höga investeringsvolym har inneburit att kommunens låneskuld (den del som inte vidareförmedlas via koncernkonto) vid utgången av 2025 är klart högre än de placerade medlen, 392 mnkr jämfört med 342 mnkr. Detta, tillsammans med att låneskulden väntas fortsätta öka de kommande åren, gör att finansnettot har minskat och väntas fortsätta minska. Därför behöver verksamheternas nettokostnader som andel av skatteintäkterna minska i kommande budgetar.

I budget 2026 uppgick verksamhetens nettokostnader till 98,8 % av skatter och generella statsbidrag. I budget 2027 ökar andelen till 99,3 % som en effekt av att verksamhetens nettokostnader växer snabbare (3,3 %) än skatter och statsbidrag (2,8 %) jämfört med budget 2026. I planen för 2028-2029 sjunker sedan nettokostnadsandelen till 98,6 %. Med ett sjunkande finansnetto behöver verksamhetens nettokostnadsandel sannolikt sjunka ännu mera, kring ytterligare 1 procentenhet motsvarande 9-10 mnkr, för att nå ett ekonomiskt resultat som är hållbart över tid.

Avskrivningarna utgör en del av verksamhetens nettokostnader och om de ökar så tränger de undan utrymmet för andra kostnadsposter såsom personal, material och tjänster. Tibro har haft en trend med en ökad andel avskrivningar men denna bryts 2028 då andelen sjunker från 5,4 % till 4,5 % av skatter och statsbidrag på grund av att många äldre anläggningar slutavskrivas 2027-2028. Detta bidrar till det stärkta resultat 2028 utan att besparingar i verksamheten görs.

Tabell: Resultaträkningens delar som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, 2027-2029, %

	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Verksamhetens intäkter/kostnader	93,9	94,0	94,3
Avskrivningar	5,4	4,5	4,3
Verksamhetens nettokostnader	99,3	98,6	98,6
Finansnetto	-0,3	-0,4	-0,4
Resultat	99,0	98,2	98,2

Kommunens intäkter kommer huvudsakligen från skatter och statsbidrag under planperioden förväntas dessa öka enligt nedan.

Tabell: Skatter och generella statsbidrag årlig ökning

	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Ökade skatter och generella statsbidrag, mnkr	24,4	37,2	33,2
Ökade skatter och generella statsbidrag, %	2,8	4,1	3,5

Budgeten baseras på SKR:s bedömning av skatteunderlagsutvecklingen i april 2026. SKR gjorde då en nedrevidering av utvecklingen 2025-2026 men samtidigt en upprevidering av utvecklingen för 2027. Konjunkturutvecklingen var vid denna tidpunkt högst osäker på grund av det geopolitiska läget med flera konflikter som kan påverka den globala utvecklingen.

Årets resultat

Budgeterat resultat 2027 är 9 mnkr, vilket motsvarar 1,0 % av skatter och statsbidrag. I kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning framgår två mål gällande resultatet. Det ena målet är en miniminivå för det enskilda budgetåret, om att resultatet ska uppgå till minst 1% av skatter och statsbidrag, som uppfylls. Det andra målet är att kommunen över rullande 5-årsperioder ska uppnå ett sammantaget resultat på 2 % av skatter och statsbidrag. Detta mål klarar inte kommunen om 2026 och 2027 års resultat faller ut enligt budget (15,5 respektive 9 mnkr) då detta resultat i så fall hamnar på 1,8% sett 2023-2027.

2028-2029 höjs resultatet enligt plan till cirka 17 mnkr, vilket motsvarar 1,8% av skatter och statsbidrag. Det 5-åriga rullande värdet ligger även 2028-2029 kvar runt 1,8 %. För att nå målet 2028 krävs en ökning av resultatet med nästan 10 mnkr till 2,8 %.

Tabell: Budgeterat resultat respektive utfall 2027-2029

	2027	2028	2029
Årets resultat, mnkr	9	16,8	17
Årets resultat som andel av SoB enskilda året, %	1,0	1,8	1,8
Årets resultat som andel av SoB rullande femårsperiod, %	1,8	1,8	1,8

Tibro kommuns resultat påverkas ofta kraftigt av hur värdet på kommunens placerade medel utvecklas. Enskilda år men också längre perioder kan påverkas mycket av finansmarknadernas utveckling (se avsnittet finansiella risker på sidan 8). Därför är verksamhetens nettokostnader som andel av skatter och statsbidrag viktigt att följa för att bedöma kommunens ekonomistyrning.

Självfinansieringsgrad investeringar och skuldsättningsgrad

Självfinansieringsgraden visar hur stor andel av kommunens investeringar som kan betalas med egna medel utan att lån tas upp. Kommunens självfinansieringsgrad är låg under perioden till följd av en hög investeringsnivå. För de enskilda åren ligger den på mellan 33-74 % och över hela perioden 2027-2029 uppgår den till 46 %.

Tabell: Finansiering av investeringar 2027-2029

	2027	2028	2029
Investeringsbudget, mnkr	78	124	181
Självfinansiering mnkr	58	60	59
Lånefinansiering, mnkr	20	65	122
Självfinansieringsgrad	74%	48%	33%

I Tibro kommuns nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning har tidigare självfinansieringsmål ersatt av ett mål gällande kommunens skuldsättningsgrad. Målet syftar till att relatera kommunens låneskuld och långfristiga leasingsskuld, varför vidareförmedlade lån till koncernbolagen räknas bort i förhållande till skatter och statsbidrag. Även finansiella placeringar räknas bort för att få en "nettolåneskuld".

Skuldsättningsgraden ska inte överstiga 30 % men stiger enligt budgetarna för 2026-2029 snabbt från 2025 års utfall om 11 % till 34 % 2029.

Tabell: Skuldsättningsgrad 2027-2029

	2027	2028	2029
Skuldsättningsgrad	20%	26%	34%

Resultat taxefinansierad verksamhet

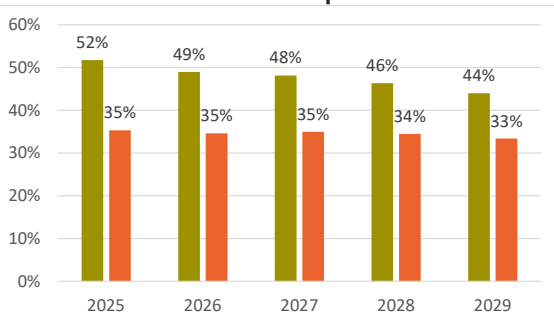
Tibro kommun har två taxefinansierade verksamheter; vatten och avlopp och fjärrvärme. Fjärrvärmeverksamhetens resultat ingår i samhällsbyggnadsnämndens budget och kommunen budgeterar årligen ett överskott på 0.5 mnkr. För VA-verksamheten regleras avgiftsuttaget i vattentjänstlagen som innebär att självkostnadsprincipen gäller. VA-avgifterna får därför inte vara högre än vad som behövs för att täcka de nödvändiga kostnaderna för att ordna och driva VA-verksamheten. I 2025 års bokslut hade kommunen, efter att verksamheten visat överskott för året, en skuld till VA-kollektivet på 1,3 mnkr. I budget 2026 och 2027 budgeteras ett 0-resultat.

Kapacitet

Soliditet

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel. Ju högre soliditet desto lägre skuldsättning har kommunen. Soliditetsmättet påverkades starkt av införandet av koncernkonto år 2024, vilket innebar att kommunens balansomslutning ökade kraftigt och att soliditeten därför sjönk kraftigt. Även i soliditetsmättet slår kommunens investeringar igenom kraftig då balansomslutningen växer snabbare än det egna kapitalet under perioden. Jämfört med budgeterad balansräkning per 2026-12-31 så ökar balansomslutningen under 2027-2029 med 26% medan eget kapital endast växer med 6 %.

Diagram: Soliditet 2025-2029 exklusive och inklusive ansvarsförbindelsen avseende pensioner



Ett av kommunens finansiella mål är att soliditeten ska uppgå till minst 50 % exklusive vidareförmedlade lån inom koncernkontot. Enligt budget kommer kommunen att falla under denna nivå redan 2026. Förskjutna investeringar från 2026 till 2027 kan innebära att målet klaras i bokslut 2026 men sedan kommer soliditeten att sjunka kraftigt under perioden ned till 44 % i bokslut 2029.

Om ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade fram till och med 1997 inkluderas så sjunker soliditeten mycket långsammare på grund av att ansvarsförbindeln minskar tydligt under perioden, från 205 mnkr vid ingången av 2027 till 179 mnkr vid utgången av 2029. Under perioden 2027-2029 minskar soliditeten mått på detta sätt med cirka 1 procentenhet till dryga 33 %. Även detta mått mätt utan vidareförmedlade lån i koncernkontosystemet.

Beroende på olika organisatoriska lösningar och koncernkontosystem så är soliditetsmättet inte helt enkelt att jämföra mellan kommuner. För Tibro kommuns del sänks de två soliditetsmåten med cirka 12-13 % (exklusive ansvarsförbindelse) respektive cirka 9-10% (inklusive ansvarsförbindelse) när koncernkontosystemet inkluderas. Tibro hade under hela 2010-talet en mycket stark finansiell ställning med en soliditet exklusive ansvarsförbindelse pensioner runt 70 %. I takt med de stora investeringarna har soliditeten sjunkit till cirka 50 %. Under planperioden kommer den fortsätta falla med cirka 5 % till 44 %. Nivån är fortfarande i nivå med eller något över riket och andra kommuner av liknande storlek, men jämförelsen är osäker eftersom Tibros siffror är justerade för koncernkontot medan det är oklart i vilken utsträckning det gäller för övriga kommuner. Tibros investeringsplan är väldigt framtung de kommande 6 åren, vilket innebär att soliditeten kan fortsätta minska ytterligare några år efter 2029. För att inte urholka Tibros ekonomiska ställning behöver kommunen sannolikt planera för en lugnare period vad gäller investeringar därefter så att soliditeten och ekonomin får återhämta sig.

Långfristiga skulder

Kommunens "egen" låneskuld väntas gå från 483 mnkr till 696 mnkr, en ökning med 213 mnkr på 3 år. De vidareförmedlade lånen till koncernbolagen väntas under samma period öka från 496 mnkr till 729 mnkr, en ökning med 233 mnkr. Koncernens samlade lån ökar därmed från 979 mnkr till 1 425 mnkr. Koncernen och dess enheter blir mer därmed med räntekänsliga och oaktat ränteförändringar så kommer räntekostnaderna fortsätta att stiga.

Kommunalskatt

Kommunens viktigaste finansieringskälla är kommunalskatten. En låg skattesats innebär en större möjlighet att möta ekonomiska utmaningar genom att öka intäkterna genom skattehöjningar. Skattesatsen i Tibro höjdes inför 2023 med 50 öre från 21,21 till 21,71. Tibro ligger därmed nära medianvärdet (21,72) och ett ovägt medel (21,79) bland Västra Götalands 49 kommuner vad gäller skattesats 2026. Rikssnittet per invånare 2026 var 20,69 och ett ovägt medelvärde för landets alla kommuner var 21,67. Varje 10 öre i ökad/minskad skattesats innebär för Tibro kommun +/- cirka 2,9 mnkr per år. Västra Götalandsregionen har haft oförändrad skattesats (11,48 %) 2015-2026.

Risk

Likviditet

Kommunens kortfristiga betalningsberedskap är mycket god. Kommunen och bolagen arbetar aktivt med likvidplanering och har de senaste åren kommit bort från den överlikvid som ofta fanns innan koncernkontosystemet infördes i slutet av 2024. Även om kommunen försöker hålla en låg kassalikviditet bedöms betalningsberedskapen vara god med en checkkredit på 30 mnkr, goda finansieringsmöjligheter via Kommuninvest goda

kreditrating och finansiella placeringar som kan avyttras snabbt.

Finansiella tillgångar och avkastning

Tibro kommun har ett relativt stort finansiellt kapital som förvaltas efter en av kommunfullmäktige fastställd placeringspolicy. Eftersom kommunen över tid har finansierat sina investeringar med egna medel och sedan 2019 med lån har kapitalet successivt ökat med värdetillväxten och vissa tillskott i samband med köp av alternativa tillgångar. Kommunen budgeterar en avkastning med 4,8 % på kapitalet. I bokslut 2025 utgjorde de placerade medlen 20 % av kommunens tillgångar. Läs mer om risker och riskhantering gällande kommunens finansiella placeringar under avsnittet finansiella risker sidan 8.

Finansiella tillgångar och avkastning

Införandet av koncernkontosystem från och med november 2024 innebär att de tidigare borgensåtagandena för koncernbolagen har ersatts med utlåningsramar. I 2027 års budget har Tibrobyggens ram satts till 500 mnkr och Tibro Elnäts ram till 110 mnkr. För att bolagens verksamhet ska vara konkurrensneutral tar kommunen ut en låneavgift om 0,26 %. Både bostadsbolaget Tibrobyggen och energikoncernen med Tibro Elnät AB som moderbolag bedöms ha stabil ekonomi. Risker finns bland annat gällande ränteutveckling och vakansgrad (bostadsbolaget) och kring energimarkandsinspektionens beslut om intäktsram (elnätsbolaget). Risken i Tibro Energis ABs elhandel har minskat betydligt med ett nytt upplägg där bolaget snarare agerar förmedlare mellan säljare och kund.

Kommunen har även gått in i borgen för föreningarna Tibrobygdens Ridklubb och Tibro Tennisklubb. Borgensåtagandena för föreningar uppgår totalt till cirka 1 mnkr.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Kommunen har två ordinarie prognostillfällen, den 30/4 och den 31/8, på koncernnivå som behandlas i kommunstyrelsen. Augustiprognosen ingår i delårsrapporten som lämnas till kommunfullmäktige i oktober. Nämnderna fattar egna beslut om ytterligare prognoser och utformningen av dessa.

Kommunen har generellt en god budgetföljsamhet bland nämnderna där endast någon enstaka nämnd kan visa underskott mot budget i bokslutet. De senaste åren, från 202x har socialnämnden haft stora underskott. Socialnämnden och dess förvaltning har dock arbetat konsekvent med åtgärder för att skapa ekonomisk balans. Detta arbete pågår fortfarande och våren 2026 är det inte säkert att verksamheten är i balans till ingången av 2027. Ökade kostnader inom framför allt individ- och familjeomsorg för bland annat placeringar och försörjningsstöd försvårar detta arbete.

Prognossäkerheten kan förbättras då resultaten i prognoserna och bokslutet förbättras successivt under året utan att det alltid går att peka tydligt på att aktiv styrning eller omvärldsförändringar är orsaken till utvecklingen. Aprilprognosens bedömningar är försiktiga och innehåller oftast små avvikelser gentemot budget. I augustiprognosen redovisas ofta ett visst överskott men oftast inte i den storleksordning som boksluten visar. Denna situation är inte unik för Tibro kommun och det finns en medvetenhet bland politiker och tjänstemän om den. Det är därför viktigt att alltid göra avvägningen om generella åtgärder behöver vidtas eller om det räcker med att fokusera på den nämnd som redovisar större negativ avvikelse. Historiskt har kommunstyrelsen i Tibro varit bra på att agera avvägt och snabbt vid negativa avvikelser även om det sedan kunnat ta viss tid att komma i ekonomisk balans för den aktuella nämnden.

Sammanfattning av de finansiella målen för god ekonomisk hushållning

De finansiella målen hänger ihop och är beroende av varandra. Att ett av målen uppfylls kan innebära att även de andra uppfylls.

Tibro kommuns genomsnittliga resultat av skatter och generella statsbidrag för perioden 2027-2029 uppgår till 1,8 % per år. Det innebär att målsättningen på 2 % i genomsnitt under en femårsperiod inte nås under budget- och planperioden. Målsättningen att resultatet för ett enskilt år ska uppgå till minst 1 % uppnås däremot varje år (1,0 %, 1,8 % och 1,8 %).

Soliditeten, den långsiktiga betalningsförmågan, beräknas till 48,2 %, 46,4 % och 44,0 % under budget- och planperioden. Målsättningen om att kommunens soliditet ska uppgå till minst 50 % uppnås därmed inte.

Skuldsättningsgraden, som andel av skatter och generella statsbidrag, beräknas uppgå till 20 %, 26 % och 34 % under budget- och planperioden. Målsättningen om att skuldsättningsgraden inte ska överstiga 30 % uppnås därmed under åren 2027 och 2028, men inte för år 2029.

Resultat	2027	2028	2029
Minst 2% av skatter och statsbidrag över 5 års period	1,8%	1,8%	1,8%
Minst 1 % av skatter och statsbidrag för enskilt år	1,0%	1,8%	1,8%
Soliditet	2027	2028	2029
Kommunens soliditet ska uppgå till minst 50%	48,2%	46,4%	44,0%
Skuldsättningsgrad	2027	2028	2029
Ska ej överstiga 30% som andel av skatter och statsbidrag	20%	26%	34%

Enligt riktlinjerna för god ekonomisk hushållning anses det finansiella perspektivet uppfyllt när samtliga tre finansiella mål är uppfyllda alternativt om två av de tre finansiella målen är uppfyllda och avvikelsen i det tredje målet bedöms vara marginell. Enligt detta kriterium så uppnår kommunen inte god ekonomisk hushållning under något av åren 2027-2029 då endast ett av tre mål är uppfyllt 2027 och 2028. 2029 uppfylls inget av de tre målen enligt planen.

Kalkylerade förutsättningar för budgeten

Skattesats

Den använda skattesatsen utgör en grundläggande förutsättning för kommunens intäktsnivå och därmed det samlade ekonomiska handlingsutrymmet. Antaganden om skattesatsen är därmed av central betydelse vid budgetering, planering och uppföljning av kommunens ekonomi under budgetperioden.

Verksamhets- och investeringsplanerna är beräknade utifrån en oförändrad skattesats. Skattesatsen i kommunen har varit oförändrad sedan 2023.

- 2027-2029: 21,71 %
- 2026: 21,71 %
- 2025: 21,71 %

Befolkning

Befolkningsutvecklingen är viktig att bedöma både gällande kommunens intäkter och kostnader. Skatteintäkterna styrs av invånarantalet den 1 november året före budgetåret. På kostnadssidan beaktas särskilt utvecklingen i relevanta åldersgrupper, exempelvis barn i åldrarna 1-5 år och 6-15 år samt äldre i åldrarna 65+ och 80+, då dessa grupper har direkt påverkan på efterfrågan av kommunala tjänster. Förändringar i befolkningens storlek och sammansättning påverkar resursbehovet i verksamheterna. Antaganden om befolkningsutvecklingen är därför av stor betydelse vid budgetering och planering, då de ligger till grund för volymjusteringar och bedömningen av kommunens ekonomiska förutsättningar under budgetperioden. Befolkningsutvecklingens effekter på verksamhetsbehoven har skattats utifrån den befolkningsprognos som erhöles från SCB hösten 2025.

Justeringar för volymutveckling i barn- och utbildningsnämndens ram:

- 2027-2029: -2,7 mnkr / -0,8 mnkr / +0,4 mnkr
- 2026: -1,5 mnkr
- 2025: 0 mnkr

Justeringar för volymutveckling i Socialnämndens ram:

- 2027-2029: +4,0 mnkr / +5,5 mnkr / +5,4 mnkr
- 2026: +4,8 mnkr
- 2025: +5,4 mnkr

Prisindex

KPIF, konsumentprisindex med fast ränta, utgör ett centralt mått på den underliggande inflationen och används som riktmärke för den allmänna prisutvecklingen i ekonomin. Utvecklingen av KPIF påverkar kommunens kostnader för verksamhet. En högre inflationstakt medför ökade kostnader och kan därmed påverka det ekonomiska resultatet och handlingsutrymmet negativt, medan en lägre inflation bidrar till en mer dämpad kostnadsutveckling. Antaganden om KPIF:s utveckling är därför av stor betydelse vid planering och uppföljning av kommunens ekonomi under budgetperioden. SKR:s bedömning av KPIF:s utveckling ligger som grund för använd kompensation.

Den inflationskompensation som läggs ut avser material och tjänster. Undantag är livsmedel, köp av skolplatser inom gymnasieskolan och externt förhyrda lokaler där andra grunder använts.

- 2027-2029: 1,7 % / 2,6 % / 2,0 %
- 2026: 1,9 %
- 2025: 1,8 %

Löneökningar

Kompensation för löneökningar utgör en central del av de ekonomiska förutsättningarna, då personalkostnader svarar för en betydande andel av kommunens totala kostnader. Utvecklingen av lönenivåer, till följd av centrala och lokala avtal, påverkar kostnadsbildningen direkt i verksamheterna. En högre löneutveckling än beräknat medför ökade kostnader och kan därmed påverka resultatet och det ekonomiska handlingsutrymmet negativt, medan en lägre löneutveckling ger motsatt effekt. Antaganden om kompensation för löneökningar är därför av stor betydelse vid budgetering, uppföljning och bedömning av kommunens ekonomiska ställning under budgetperioden.

- 2027-2029: 3,5%
- 2026: 1,9 %
- 2025: 1,8 %

Personalkostnadspålägg

Personalkostnadstillägget, PO-pålägg, utgör ett schablonmässigt tillägg på lönekostnader och avser att täcka arbetsgivarens totala kostnader för sociala avgifter, pensioner, avtalsförsäkringar och övriga personalrelaterade kostnader. Nivån på PO-pålägget påverkar den totala kostnadsbilden för verksamheterna och därmed budgetens omfattning. Ett högre PO-pålägg innebär ökade kostnader och påverkar det ekonomiska resultatet negativt, medan ett lägre pålägg ger motsatt effekt. Antaganden om personalkostnadstilläggets nivå är därför av betydelse vid såväl budgetering som uppföljning av kommunens ekonomi under budgetperioden.

- 2027-2029: 40,41 %
- 2026: 40,66 %
- 2025: 41,39 %

Internränta

Internräntan utgör ett kalkylmässigt mått på kapitalkostnaden för investeringar och används för att fördela kostnaden för bundet kapital inom kommunen. Genom att tillämpa internränta belastas verksamheterna med en kapitalkostnad motsvarande den resurs som investeringarna binder över tid. Nivån på internräntan påverkar därmed kostnadsbilden för investeringstunga verksamheter samt bedömningen av investeringars ekonomiska konsekvenser. En högre internränta medför ökade kapitalkostnader och påverkar resultatet negativt, medan en lägre internränta ger motsatt effekt. Antaganden om internräntans nivå är därför av betydelse vid såväl investeringsplanering som uppföljning av kommunens ekonomi under budgetperioden.

- 2027-2029: 2,75 %
- 2026: 2,75 %
- 2025: 2,5 %

Genomsnittsränta lån

Den genomsnittliga räntenivån på kommunens låneportfölj utgör en central komponent i de finansiella förutsättningarna. Förändringar i ränteläget påverkar såväl kostnaden för befintlig upplåning, i synnerhet räntevillkor kopplade till rörlig ränta, som villkoren för framtida finansiering. Mot bakgrund av detta är antaganden om räntans utveckling av betydande vikt för bedömningen av kommunens resultat, finansiella ställning och investeringskapacitet under budgetperioden.

- 2027-2029: 3 %
- 2026: 3 %
- 2025: 3,5 %

Avkastning finansiella placeringar

Avkastningen på kommunens finansiella placeringar utgör en viktig del av de finansiella intäkterna och påverkas av utvecklingen på de finansiella marknaderna samt av vald placeringsinriktning och risknivå. Förändringar i ränteläge, marknadsförutsättningar och värdeutveckling på tillgångar kan medföra variationer i avkastningen över tid. En högre avkastning stärker resultatet och det finansiella utrymmet, medan en lägre avkastning eller negativa värdeförändringar får motsatt effekt. Antaganden om den framtida avkastningen är därmed av betydelse vid planeringen av kommunens ekonomi och bedömningen av resultat och finansiell ställning under budgetperioden.

- 2027-2029: 4,8 %
- 2026: 4,8 %
- 2025: 4,8 %

Känslighetsanalys

Tibro kommun påverkas av en mängd olika ekonomiska händelser, en del av dessa ligger utanför kommunens kontroll. Känslighetsanalysen visar hur olika förändringar påverkar kommunens intäkter och kostnader. Punkterna indikerar att förutsättningarna för kommunens ekonomi snabbt kan förändras samt att små förändringar kan innebära stora belopp.

- 1 procents sämre eller bättre utveckling av skatteunderlaget i riket ger Tibro kommun cirka 6,8 miljoner kronor i lägre eller högre skatteintäkter.
- 1 procents löneökning för alla anställda kostar cirka 6 miljoner kronor i ökade personalkostnader.
- 1 procents högre ränta än den som förväntas av marknaden skulle under 2027 öka kommunens räntekostnader med cirka 5 miljoner kronor. (hänsyn ej tagen till att cirka 75% av kommunens lån är bundna med fast ränta)
- 10 öre i högre skattesats ger cirka 2,9 miljoner kronor i ökade skatteintäkter.
- 100 invånare mer eller mindre påverkar skatteintäkterna med i snitt 6,8 miljoner kronor.

Skattesats

Kommunens viktigaste finansieringskälla är kommunalskatten. En låg skattesats innebär en större möjlighet att möta ekonomiska utmaningar genom att öka intäkterna genom skattehöjningar. 2014 höjdes skattesatsen en första gång med 50 öre, från 20,71 till 21,21 kronor. Därefter har ytterligare en höjning om 50 öre skett 2023, till nuvarande nivå om 21,71 kronor.

Nedan följer en tabell som visar på Tibro kommuns skattesats och dess utveckling, samt i jämförelse med kommuner i Västra Götalandsregionen samt med rikets alla kommuner.

Tabell: Jämförelse utveckling skattesatser Tibro, VGR och riket

	Skattesats, Tibro	Ovägt medel, kommuner VGR	Ovägt medel, alla kommuner
2022	21,21 %	21,78 %	21,67 %
2023	21,71 %	21,81 %	21,67 %
2024	21,71 %	21,82 %	21,69 %
2025	21,71 %	21,79 %	21,69 %
2026	21,71 %	21,79 %	21,67 %

Balanskrav och resultatreserv

Tabell, resultat efter balanskravsjusteringar och reservering av medel till resultatreserv (RER), mnkr	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Årets resultat	23,5	15,5	9,0	16,9	17,0
- samtliga realisationsvinster	-1,3	0	0	0	0
+ realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0
+ realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0
+ - orealiserade förluster i värdepapper	-3,8	0	0	0	0
+ - återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	18,4	15,5	9,0	16,8	17,0
- reservering av medel till resultatreserv	0	0	0	0	0
+ användning av medel från resultatreserv	0	0	0	0	0
Årets balanskravsresultat	18,4	15,5	9,0	16,8	17,0

Det kommunala balanskravet innebär att budgeten i kommunen ska upprättas så att intäkterna varje år överstiger kostnaderna samt att utfallet av balanskravsresultatet för året ska vara positivt. Bakom balanskravet ligger den grundläggande idén om att varje generation ska bära de kostnader för service som den generationen beslutar om och konsumerar.

Balanskravet kan ses som en absolut miniminivå; att balanskravet är uppfyllt innebär inte att kravet på god ekonomisk hushållning är uppfyllt. I årsbokslutet för år 2025 är tidigare års negativa balanskravsresultat till fullo återställt.

Från och med 2024 gäller ett nytt regelverk där en kommun kan göra avsättning till en resultatreserv, RER. Kommunfullmäktige beslutade i december 2025 om riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt inrättande och hantering av en resultatreserv, RER.

Väsentliga personalförhållanden

Arbetsgivarpolitik och personalfrågor

Att vara en attraktiv och långsiktigt hållbar arbetsgivare är avgörande för att kunna möta de ökande behoven av välfärd. Tibro kommun strävar genom sin arbetsgivarpolitik efter att skapa engagemang hos medarbetare och chefer som både vill och kan bidra till utveckling för kommunens invånare. För att nå framgång krävs en arbetsgivarpolitik präglad av fokus på en strategiskt hållbar kompetensförsörjning.

Genom att tydliggöra verksamhetens mål, syfte och förväntningar – både på grupp- och individnivå – samt behålla och attrahera arbetskraft skapas goda förutsättningar för en trygg och utvecklande arbetsmiljö. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete med hälsosamma arbetsplatser, kunniga ledare som engagerar och involverar sina medarbetare och en lokal lönebildning är viktiga framgångsfaktorer för Tibro kommun i arbetet med att säkerställa en hållbar och långsiktig kompetensförsörjning.

Kompetensförsörjning

Arbetet med strategisk kompetensförsörjning är en avgörande förutsättning för Tibro kommuns förmåga att attrahera, rekrytera och behålla kvalificerad arbetskraft. Genom ett proaktivt och långsiktigt arbetssätt ska kommunen säkerställa att rätt kompetenser finns på plats vid rätt tidpunkt, i syfte att möta verksamhetens uppdrag och de växande kraven i framtidens välfärd.

I Tibro kommuns vägledning för strategisk kompetensförsörjning lyfts medarbetarna som nyckelspelare för att nå framgång. Detta perspektiv kommer fortsatt att vara en bärande utgångspunkt, där en kultur präglad av förtroende och tillit möjliggör att varje medarbetares engagemang och kompetens tillvaratas. Ett grundligt arbete med arbetsmiljö, ett bra ledarskap och en god lönestruktur är bärande delar för en långsiktig kompetensförsörjning.

Ett avgörande steg i detta arbete är att skapa en organisation som snabbt kan anpassa sig till förändrade behov. Det kräver ett ledarskap som är inkluderande och förtroendefullt, där medarbetare ges inflytande och möjlighet att aktivt bidra till lösningar och verksamhetsutveckling. Genom detta stärks både engagemanget och organisationens långsiktiga förmåga att säkerställa en hållbar kompetensförsörjning.

Personalstatistik	2024	2025
Antal månadsanställda	1 010	962
Varav kvinnor	81 %	80 %
Varav män	19 %	20 %
Medelålder tillsvidareanställda	45	46
Personalomsättning	11 %	14 %
Personalomsättning chefer	25 %	6 %

Hållbart medarbetarengagemang

Hållbart medarbetarengagemang (HME) mäter ledarskap, motivation och styrning och är ett mått på hur väl medarbetarnas kompetens tas tillvara. Resultatet för 2025 års HME-mätning landade på 80, vilket är en ökning från föregående år och motsvarar det uppsatta målvärdet. Mätningen visar att en klar majoritet av medarbetarna upplever att deras arbete känns meningsfullt. Resultatet används på varje arbetsplats för att bibehålla eller öka medarbetarengagemanget. Ledarskapet är en viktig nyckel till att skapa engagemang, vilket görs genom att våra chefer är tydliga med verksamhetens mål och uppdrag, syfte och förväntningar på både grupp- och individnivå. Ledarskapet ska bidra till att sprida energi, skapa stolthet och tillföra glädje i våra medarbetares uppdrag.

Sjukfrånvaro

Hälsöfrämjande arbete i syfte att bibehålla medarbetare friska är en viktig del av den strategiska kompetensförsörjningen. I de fall sjukfrånvaro uppstår ska Tibro kommun fortsatt utveckla arbetet med att systematiskt följa upp sjukfrånvaro och analysera bakomliggande orsaker. Ett stärkt fokus kommer att läggas på att tidigt identifiera och agera på signaler om ohälsa. Genom att i ett tidigt skede uppmärksamma tecken på ohälsa och arbeta strukturerat med rehabilitering skapas bättre förutsättningar att minska sjukfrånvaron och främja en hållbar och hälsosam arbetsmiljö.

Det digitala rehabiliteringssystem som infördes under 2025 används och vidareutvecklas för att ge chefer ett ännu bättre stöd i arbetet. Systemet bidrar till en mer kvalitetssäker och effektiv hantering av sjukfrånvaro och rehabiliteringsprocesser samt möjliggör ett mer enhetligt och systematiskt arbetssätt.

Arbetet med att följa upp medarbetares och chefers upplevda psykiska hälsa kommer även fortsättningsvis att vara prioriterat. De frågor om psykisk hälsa som infördes som en obligatorisk del av medarbetarsamtalen från och med hösten 2025 ska fortsatt användas och utvecklas. Detta inkluderar att uppmärksamma områden som psykisk ohälsa, våld i nära relationer och suicid. Genom att synliggöra och hantera dessa frågor stärker kommunen sin förmåga att ge ett tidigt och relevant stöd till varje medarbetare.

Lönebildning

I Tibro kommun tillämpas en individuell och differentierad lönesättning i enlighet med gällande kollektivavtal. Lönen ska därmed stimulera till förbättringar av verksamhetens effektivitet, produktivitet och kvalitet. Lönen ska vara individuell och differentierad och bidra till att rekrytera och behålla personal.

Medarbetarens prestation bedöms utifrån hur den enskilde har bidragit till arbetsgruppens mål och resultat. För att skapa tydlighet krävs att arbetsplatsen, genom dialog mellan chef och medarbetare, tar fram verksamhetsnära lönekriterier. Dessa kriterier ska klargöra både vad som förväntas uppnås och hur det ska göras, i syfte att stärka verksamhetens effektivitet, kvalitet och produktivitet.

Tibro kommun ska fortsatt utveckla och stärka arbetet med lönebildning och jämställda löner. Lönestatistik, lönekartläggning och löneanalys är centrala verktyg för att identifiera eventuella obalanser och ligger till grund för prioriterade åtgärder. Ett kontinuerligt och fördjupat arbete med att analysera, följa upp och vid behov justera lönenivåer kommer att vara avgörande för att säkerställa en långsiktigt hållbar och rättvis lönestruktur.

Genom ett proaktivt och strategiskt arbete med omvärldsbevakning, analys och uppföljning kan kommunen balansera kraven på både jämställda och marknadsmässiga löner bättre.

Jämställdhet och mångfald

Samtliga medarbetare ska behandlas likvärdigt oberoende av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Genom ett aktivt jämställdhets- och mångfaldsarbete förbättras kommunens möjlighet att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla viktig kompetens.

Att arbeta aktivt med jämställdhets-, inkluderings- och mångfaldsfrågorna bidrar också till att Tibro kommun blir en attraktiv arbetsgivare, vilket är viktigt för att klara kompetensförsörjningen på kort och lång sikt.

Finansiella rapporter

Resultatbudget (mnkr)	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens intäkter	202	206	210	214
Verksamhetens kostnader	-1018	-1040	-1090	-1128
Avskrivningar	-46	-49	-43	-42
Verksamhetens nettokostnader	-863	-892	-922	-956
Skatteintäkter	609	632	660	688
Generella statsbidrag och utjämning	264,1	266,0	275,7	281,3
Verksamhetens resultat	10,4	6,3	13,5	13,2
Finansiella intäkter	18	18	19	19
Finansiella kostnader	-12	-15	-15	-16
Resultat efter finansiella poster	16	9	17	17
Årets resultat	16	9	17	17
Årets resultat i förhållande till skatter och bidrag	1,8%	1,0%	1,8%	1,8%

Balansbudget (mnkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	1	1	1
Materiella anläggningstillgångar	970	1052	1191
Finansiella anläggningstillgångar	17	17	17
Summa anläggningstillgångar	988	1070	1209
Omsättningstillgångar			
Exploateringsmark	1	1	1
Fordringar	637	646	828
Kortfristiga placeringar	374	391	408
Kassa och bank	6	2	-32
Summa omsättningstillgångar	1017	1040	1206
Summa tillgångar	2005	2110	2415
Eget kapital			
Årets resultat	9	17	17
Resultatutjämningsreserv			
Övrigt eget kapital	699	708	724
Summa eget kapital	708	724	741
Avsättningar			
Avsättningar till pensioner	32	33	35
Övriga avsättningar	2	2	2
Summa avsättningar	34	35	37
Skulder			
Långfristiga skulder	1119	1205	1491
Kortfristiga skulder	145	145	145
Summa skulder	1264	1350	1636
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	2005	2110	2415
<i>Balansbudgeten baseras på 2024 års bokslut och budget 2025.</i>			

Ansvarsförbindelse pensioner inkl. löneskatt (Enligt prognos KPA december 2024)	194	186	179
---	------------	------------	------------

Kassaflödesbudget (mnkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	9	17	17
Justering för ej likviditetspåverkande poster	48	44	44
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	57	60	61
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	-41	-10	-182
Ökning/minskning av kortfristiga placeringar	-16	-17	-17
Ökning/minskning av förråd och varulager	0	0	0
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-0,1	34	-139
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	-78	-124	-181
Kassaflöde från investeringsverksamheten	80	124	-181
Finansieringsverksamheten			
Nettoförändring lån	73	87	286
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	74	87	286
Årets kassaflöde	-4	-3	-34
Likvida medel vid årets början	10	6	2
Likvida medel vid årets slut	6	2	-32

Driftbudget (mnkr)	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Kommunfullmäktige	6	5	5	6
Kommunstyrelsen	75	65	68	71
Barn- och utbildningsnämnden	351	367	380	393
Byggnads- och trafiknämnden	5	6	6	6
Kultur- och fritidsnämnden	32	33	34	35
Samhällsbyggnadsnämnden	84	86	88	88
Socialnämnden	320	340	356	371
Kollektivtrafiknämnden	3	3	3	3
Summa nämndverksamhet	876	904	940	972
Finansförvaltningen	12	12	-18	-16
Summa verksamhetens nettokostnad	864	892	922	956

För samtliga nämnder ges kompensation för löne- och prisökningar.

Investeringsbudget (mnkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Samhällsbyggnadsnämnden	76	123	181
Barn- och utbildningsnämnden	0,4	0,4	-
Socialnämnden	1	-	-
Kommunstyrelsen	1	-	-
Summa - investeringar totalt	78	124	181

Samhällsbyggnadsnämnden

För perioden 2027–2029 utgör tillbyggnaden av det särskilda boendet Bonargården den enskilt största investeringsposten, med en beräknad utgift på 172,6 mnkr. Under åren 2027–2028 planeras även en större investering i en friidrottsanläggning, med en uppskattad total kostnad på 25 mnkr. Vidare ingår en planerad upprustning av Häggetorpskolan under 2028, motsvarande 15 mnkr. För 2029 omfattar investeringsplanen dessutom nybyggnation av en förskola beräknad till 50 mnkr, samt etablering av en ny återvinningscentral med en beräknad kostnad på 30 mnkr.

Under 2027–2029 planeras kostnader för exploatering uppgå till 22,8 mnkr.

För ytterligare detaljer hänvisas till Investeringsplan 2027–2036, sidan 32–33 samt bilagorna 2 - Investeringsplan skattefinansierad verksamhet, bilaga 3 - Investeringsplan exploateringsverksamhet och bilaga 4 - Investeringsplan avgiftsfinansierad verksamhet.

Barn och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens budget består av löpande anskaffning av inventarier till verksamheterna.

Socialnämnden

Socialnämndens budget består av löpande anskaffning av inventarier till verksamheterna.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens budget avser anskaffning av inventarier till kommunhuset efter ombyggnation.

Investeringsplan år 2027-2036 (mnkr)

	2027	2028	2029	2030	2031
Investeringar i verksamhetsfastigheter i egen regi					
<i>Friidrottsanläggning</i>	23				
<i>Särskilt boende, Bonnagården</i>	4	56	113	46	
<i>Särskilt boende, Bonnagården, inventarier</i>				24	
<i>Förskoleplatser</i>		F		50	
<i>Häggestorpsskolan</i>		15			
Summa verksamhetsfastigheter	27	71	113	120	
Övrigt skattefinansierat	20	25	18	18	18
Exploatering (se bilaga 3)	7	10	6	1	13
Avgiftsfinansierat (se bilaga 4)					
<i>Fjärrvärme</i>	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
<i>VA-verksamhet</i>	20	7	8	9	9
<i>VA-verksamhet exploatering (netto)</i>	3	11	6	-14	-4
<i>Renhållning</i>			30		
Summa avgiftsfinansierat	24	18	46	-4	6
Summa investeringar 2027-2036	80	124	181	135	36

F = Förstudie genomförs det här året * Investeringen genomförs/finansieras av AB Tibrobyggen

Investeringsplan år 2027-2036 (mnkr)

	2027	2028	2029	2030	2031
Investeringar i verksamhetsfastigheter i Tibrobyggens regi					
<i>Särskilt boende Allégården ombyggnation</i>	1		4	20	56
<i>Särskilt boende Allégården utbyggnad</i>					6
Summa investeringar totalt	1		4	20	62

Investeringsplan 10 år

De skattefinansierade investeringarna omfattar flera större verksamhetsprojekt under budgetåret samt den kommande planperioden.

Under 2027 inleds byggnationen av en ny friidrottsanläggning, med ett planerat färdigställande under samma år.

Inom äldreomsorgen planeras betydande investeringar. Planeringen och byggnationen av nytt särskilt boende för äldre beräknas påbörjas 2027 och pågå till 2030. En förstudie genomförd 2026 visar att delar av behovet kan tillgodoses genom om- och tillbyggnader av Bonargårdens och Allégårdens äldreboenden. Dessa planeras omfatta 92 respektive 59 platser. Ombyggnationen av Bonargården genomförs i Tibro kommuns regi, medan de planerade åtgärderna på Allégården hanteras av Tibrobyggen. Kommunens investeringsutgift för dessa åtgärder planeras uppgå till 242 mnkr under perioden 2027-2030. I samband med detta avvecklas äldreboendena Bäckliden och Brittgården.

Inom utbildningsverksamheten planeras en förstudie under 2028 gällande en ny förskola som enligt plan byggs 2030.

Förutom Häggetorpsskolan är samtliga grundskolor nybyggda eller nyrenoverade. Beroende på utvecklingen av elevunderlaget kan antingen en nybyggd 2-parallellig skola eller en utbyggnad av befintliga skolor vara aktuell. På grund av osäkerheten gällande det framtida elevunderlaget så avvaktar kommunen med beslut om skolstrukturen för årskurs F-6. För att Häggetorpsskolan ska fortsätta fungera på ett bra sätt fram tills en ny lösning finns på plats har 15 mnkr avsatts 2028 för underhåll av denna.

På grund av en fortsatt avvaktande bostadsmarknad har exploateringsplanen avseende bostäder reviderats ned med cirka 25 % med plan i budget 2026. Bakgrunden till detta är att kommunen har begränsad tillgång till detaljplanerad mark för verksamheter. Exploateringsprojekt är i huvudsak intäktsfinansierade genom tomtförsäljningar.

Under 2027 slutförs installationen av vattenmätare i samtliga fastigheter i Tibro kommun. I dagsläget utgår avgift för vatten och

	2032	2033	2034	2035	2036	Summa 2027-2036
Investeringar i verksamhetsfastigheter i egen regi						
<i>Friidrottsanläggning</i>						23
<i>Särskilt boende, Bonnagården</i>						218
<i>Särskilt boende, Bonnagården, inventarier</i>						24
<i>Förskoleplatser</i>						50
<i>Daglig verksamhet/öppenvård lokal</i>						15
Summa verksamhetsfastigheter						330
Övrigt skattefinansierat	18	18	18	18	18	187
Exploatering (se bilaga 3)	9	2	8		20	187
Avgiftsfinansierat (se bilaga 4)						
<i>Fjärrvärme</i>	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	7,0
<i>VA-verksamhet</i>	10	10	12	12	12	110
<i>VA-verksamhet exploatering (netto)</i>	-3	-0,5	-1		7,3	14
						30
Summa avgiftsfinansierat	14	10	14	13	20	161
Summa investeringar 2027-2036	40	30	40	30	57	753

	2032	2033	2034	2035	2036	Summa 2027-2036
Investeringar i verksamhetsfastigheter i Tibrobyggens regi						
<i>Särskilt boende Allégården ombyggnation</i>	40					121
<i>Särskilt boende Allégården utbyggnad</i>	6					12
Summa investeringar totalt	46					133

avlopp i form av en fast taxa, men efter genomförd installation kommer debiteringen att baseras på faktisk förbrukning. Omställningen har genomförts under en treårsperiod. Vidare planeras ombyggnation av reningsverket i syfte att möjliggöra kväve- rening, möta en framtida befolkningsökning samt säkerställa efterlevnad av gällande krav enligt avloppsdirektiven.

I Kvarnhagen pågår utbyte av VA-ledningar med anledning av ledningarnas bristande tekniska status och en förhöjd risk för läckage. I samband med åtgärden förbättras förutsättningar för framtida exploatering av området.

Bilagor

Bilaga 1 - Verksamhetsbeskrivningar

Nämnd	Verksamhet
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen har till uppgift att driva de strategiska lednings- och framtidsfrågorna för Tibro kommun. Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning, utveckling och utvärdering av nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen ska ha insyn, uppsikt och kontroll över den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen och i de kommunalförbund som kommunen är medlem i. Kommunstyrelsen ansvarar därtill för gemensamma funktioner och strategiska frågor som ekonomi, personal, kansli, IT, tillväxt- och näringslivsfrågor, kommunikation, integration, folkhälsa samt säkerhet.
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare samt arbetsmarknadspolitiska åtgärder.
Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning utifrån gällande lagstiftning. Nämnden ansvarar också för individ- och familjeomsorg, där bland annat ekonomiskt bistånd, missbruks- och beroendevård, familjerätt och barn- och ungdomsvård ingår.
Samhällsbyggnadsnämnden	Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för utveckling, byggnation och förvaltning av kommunens allmänna platser, parker, skogar, fastigheter och byggnader. Nämnden ansvarar också för kommunens vatten- och avloppsförsörjning, gatu- och väghållning, kart- och mätverksamhet, måltidsverksamhet samt lokalvård.
Byggnads- och trafikinämnden	Byggnads- och trafikinämnden ansvarar för plan- och byggfrågor samt utfärdar lokala trafikföreskrifter och fullgör kommunens uppgifter enligt lagen om trafikinämnd.
Kultur- och fritidsnämnden	Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens kultur- och fritidsverksamhet och för den kommunala kulturskolan. Nämnden har också till uppgift att bedriva viss kulturarvsbevarande verksamhet, anskaffa och förvalta kommunens konst samt vara delaktig i frågor som rör utsmyckning av offentliga platser.
Kollektivtrafikinämnden, gemensam nämnd där Tibro är värdkommun	Kollektivtrafikinämnden företräder de samverkande kommunerna Tibro, Hjo och Karlsborg i kollektivtrafikfrågor. Nämnden beslutar om så kallad tillköpstrafik och ansvarar för myndighetsutövning gällande färdtjänst. Därtill tillhandahåller nämnden resurser för skolskjutsplanering åt annan nämnd i de tre kommunerna.
Kommunalförbund	Verksamhet
Miljösamverkan Östra Skaraborg	Kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg ansvarar för tillsyn, kontroll och prövning av miljö- och hälsoskyddsärenden åt medlemskommunerna Tibro, Hjo, Karlsborg, Falköping och Skövde.
Avfall & Återvinning Skaraborg	Kommunalförbundet Avfall & Återvinning Skaraborg ansvarar för insamling, behandling, planering och information om hushållsavfall i medlemskommunerna Tibro, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Töreboda, Gullspång, Falköping, Skövde, Skara, Essunga, Grästorp, Götene och Vara.
Räddningstjänsten Skaraborg	Kommunalförbundet Räddningstjänsten Skaraborg ansvarar för räddningstjänst och förebyggande brandskydd i medlemskommunerna Tibro, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Töreboda, Gullspång, Skövde, Essunga, Vara, Grästorp och Lidköping.
Skaraborgs kommunalförbund	Inom ramen för Skaraborgs kommunalförbund arbetar Tibro kommun tillsammans med övriga Skaraborgskommuner med delregionalt utvecklingsarbete. Förbundet ska särskilt verka inom områdena tillväxt och utveckling, verksamhetsstöd samt intresse-bevakning.
Tolförmedling Väst	Tolförmedling Väst är ett kommunalförbund med syftet att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet. Medlemmarna utgörs av Västra Götalandsregionen och flertalet kommuner i regionen, däribland Tibro kommun.
Kommunägda bolag	Verksamhet
AB Tibrobyggen	Tibrobyggen är ett allmännyttigt fastighetsbolag med uppgift att bygga och förvalta bostäder och lokaler för uthyrning. Bolaget äger och förvaltar cirka 800 lägenheter och en del centralt belägna lokaler, till exempel Tibro kommunhus.
Tibro Elnät AB	Tibro Elnät har till uppgift att bygga, underhålla och driva elnätet till kunder inom Tibro kommun.
Tibro Energi AB	Tibro Energi är ett dotterbolag till Tibro Elnät med uppgift att vara ett lokalt alternativ för elhandel och bredband.
Tibro Energi Service AB	Tibro Energi Service är ett dotterbolag till Tibro Elnät vars uppgift är att erbjuda servicetjänster inom Tibro kommunkoncern

Bilaga 2 - Investeringsplan skattefinansierad verksamhet

Investeringsplan skattefinansierad verksamhet (mnkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Friidrottsanläggning	23	123	181
Tillbyggnad särskilt boende Bonargården	4	56	113
Förskoleplatser		F	
Häggetorpsskolan		15	
Summa större investeringar i verksamhetsfastigheter (lokalförsörjningsplan)	27	71	113
Summa att fördela (fastighet, gata, park, lekplats)		12	12
Fastighetsunderhåll	6		
Asfaltering	4		
Gatuunderhåll inkl belysning	1		
Parker och lekplatser	0,3		
Asfaltering Stallvägen	0,3		
Utbyte av ismaskin	2		
Gata/park maskiner och fordon	2		
Summa - Löpande underhåll fastighet och gator + maskiner/fordon	15	12	12
Centrumutveckling	1,5	1	0,5
Vändplats Grönhult	1		
Skövdeinfarten	1		
GC Stadsparken-Fågelviksleden		2	
GC Fågelviksleden-kommungräns Skövde		6	
BUN inventarier	0,4	0,4	
SN inventarier	0,6	0,6	
KS inventarier	0,6		
Markinköp	0,4	1	1
Övrig klumpsumma 2028-2029		3	5
Summa - Övriga investeringar	5	13	6
Totalt skattefinansierade investeringar	47	96	131

Investeringsbudget 2027

I investeringsbudgeten för 2027 ingår större investeringar i verksamhetsfastigheter, däribland byggnation av en ny friidrottsanläggning i sportparksområdet. Anläggningen ersätter den befintliga anläggningen vid Snickarvallen och kommer även att omfatta en fullstor fotbollsplan. För 2027 avsätts 23 mnkr, medan den totala investeringsutgiften beräknas uppgå till 25 mnkr. Anläggningen planeras att färdigställas under året.

Vidare ingår medel om 3,8 mnkr för uppstart av tillbyggnation av särskilt boende vid Bonargården. Den totala investeringsutgiften för tillbyggnationen beräknas uppgå till 242 mnkr och genomförs under perioden 2027-2030. I samband med detta avvecklas äldre boendena Bäckliden och Brittgården.

I investeringsbudgeten för löpande underhåll avsätts 6,3 mnkr för åtgärder i kommunens fastigheter. Syftet är att förebygga brister och bibehålla fastigheternas funktion och standard. Därutöver avsätts 1,7 mnkr för inköp av en ny ismaskin.

Arbetet med centrumutveckling fortsätter under perioden 2027-2029, med totalt 3,0 mnkr avsatta. För 2027 avsätts 1,5 mnkr för följande åtgärder:

- Utökning av Järnvägsparken framför stationen
- Ökad trygghet och övergång Torggatan-centrum

Ombyggnation av infarten vid Skövdevägen planeras för att skapa en gestaltning som kan underhållas på ett tryggt sätt, 1,0 mnkr

Plan 2028

Under 2028 planeras tillbyggnationen av det särskilda boendet Bonargården fortsätta och det avsätts 56,3 mnkr i budgeten för året.

En förstudie avseende byggnation av ny förskola planeras att genomföras under året. Vidare finns medel avsatta för underhåll av Häggetorpsskolan.

Det planeras att byggas en ny cykelväg mellan stadsparken och Fågelviksleden samt vidare till kommungränsen mot Skövde. Det innebär att man kommer kunna cykla från Fagersanna till Skövde på ett säkert sätt.

Genomförandet av centrumutvecklingen fortsätter och det finns 1,0 mnkr avsatta under 2028.

Plan 2029

Tillbyggnationen av särskilt boende Bonargården fortsätter under 2029. För året avsätts 112,5 mnkr.

Genomförandet av centrumutvecklingen fortsätter och det finns 0,5 mnkr avsatta under 2029.

Bilaga 3 – Investeringsplan exploateringsverksamhet

Exploateringsplan exkl V/A (mnkr)	År	Kostnad	Intäkt	Netto	Beskrivning
Baggebo 2	Pågående	0,3	-9,4	-9,1	Slitlager asfalt
Bonaren	Pågående	0,6	-3,4	-2,8	Slitlager asfalt, dagvattendamm och GC-väg
Anderstorp gårde etapp 1	2027	7,6	-7,8	-0,2	Nytt bostadsområde: 25 tomter enbostadshus
Industrimark Anderstorp 1:4 mfl etapp 1	2028	10,1	-9,8	0,3	150 000 m ² verksamhetsmark
Kvarnhagen	2029	0,3	-6,6	-6,2	Förtätning i Kvarnhagen med 25 enbostadshus eller radhus
Fagersanna 2:79	2029	5,0	-7,4	-2,3	Nytt bostadsområde öster om Strandstaden för 22 enbostadshus
Perstorp	2030	0,0	-1,5	-1,5	Förtätning i sommarstugeområde för 6 nya tomter
Industrimark Anderstorp 1:4 m.fl. etapp 2	2031	9,0	-14,6	-5,5	260 000 m ² verksamhetsmark Markinköp krävs
Hönebolet 1:251	2031	4,6	-6,6	-2,0	26 nya enbostadstomter i förlängningen av Brors gata
Åkaren 14	2032	0,0	-0,8	-0,8	Nytt kvarter vid gamla Röda Korset, flerbostadshus med 26 lägenheter
Anderstorps gårde etapp 2	2032	8,7	-12,7	-4,0	25 enbostadshus, 10 radhus och 30 bostadslägenheter
N Tidavadsgatan	2033	0,9	-2,7	-1,8	27 000 m ² verksamhetsmark vid väg 49
Kurumsgatan	2034	8,0	-2,8	5,2	150 000 m ² verksamhetsmark
Baggebo etapp 3	2036	19,5	0	19,5	100 enbostadshus/radhus i anslutning till Fågelviksleden
Summa exploatering		74,6	-85,9	-11,3	

Exploateringsinvesteringarna redovisas inom samhällsbyggnadsnämndens budget.

I exploateringsbudgeten för 2027 ingår Anderstorps gårde 1 vid Håggetorpsleden. Projektet var ursprungligen planerat att påbörjas under 2025, men har försenats till följd av en förlängd detaljplaneprocess. Enligt tidigare planering skulle hela området exploateras samtidigt, men utifrån en svag bostadsmarknad föreslås istället en etappvis utbyggnad. Etapp 1 omfattar cirka 25 tomter för enbostadshus. Den totala budgeten för etappen uppgår till 11,8 mnkr, varav 7,6 mnkr tillförs i 2027 års budget. Resterande medel har överförts från tidigare år.

Industrimark Anderstorp 1:4 med flera, etapp 1, syftar till att till skapa 150 000 m² verksamhetsmark. Investeringen uppgår till 10,1 mnkr planeras att genomföras under 2028.

Exploateringsområdet Kvarnhagen beräknas möjliggöra cirka 26 tomter för enbostadshus eller parhus. Investeringen uppgår till 0,3 mnkr och planeras att genomföras under 2029. Den relativt låga investeringsutgiften förklaras av att befintlig infrastruktur avses att användas.

Exploateringen av Fagersanna 2:79 beräknas tillskapa 22 tomter för enbostadshus i strandnära läge vid Örlen. Investeringen uppgår till 5,0 mnkr och projektet planeras att genomföras under 2029. Kostnaden bedöms på sikt återföras genom tomtförsäljningar, där enskild väg finansieras via fastigheterna i samband med att de säljs.

Bilaga 4 - Investeringsplan avgiftsfinansierad verksamhet

Investeringsbudget (mnkr)	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Fjärrvärme utbyggnad	1	1	1
Fjärrvärme anslutningsavgift	-0,3	-0,3	-0,3
Fjärrvärmeverksamhet	1	1	1

Upprustning VA-ledningar	6	6	7
Maskinbyte reningsverk	1	1	1
Maskinbyte vattenverk	1	1	1
Relining avlopp	1	1	1
Baggebo 2 VA anslutningsavgifter	-1	-1	-1
Övriga anslutningsavgifter	-0,3	-0,3	-0,3
Beredskapsutrustning (säkerhetshöjande åtgärder vatten)	1		
Solceller anläggningar	2		
Ombyggnad reningsverket	10		
Fjärrvärmeverksamhet	20	7	8

Ny återvinningscentral			30
Renhållningsverksamhet	0	0	30

Anderstorps gårde etapp 1	3		
Anderstorps gårde etapp 1 intäkter		-1	-1
Industrimark Anderstorp 1:4 m.fl.		11	
Industrimark Anderstorp 1:4 m.fl. intäkter			-2
Kvarnhagen			3
Fagersanna 2:79			7
VA-investeringar kopplade till exploateringar	3	11	6

Totalt avgiftsfinansierade investeringar	24	18	45
---	-----------	-----------	-----------

Investeringar avseende affärsdrivande verksamhet redovisas inom samhällsbyggnadsnämndens budget.

Kommunens ledningsnät är i behov av kontinuerlig förnyelse i syfte att minska risken för läckage och driftstörningar samt säkerställa en långsiktigt hållbar VA-försörjning.

Medel avsätts för att stärka robustheten och leveranssäkerheten i kommunens dricksvattenförsörjning genom investeringar i beredskaps- och säkerhetsåtgärder.

Investeringar i solcellsanläggningar planeras i syfte att öka andelen egenproducerad förnybar energi samt bidra till minskad klimatpåverkan.

Reningsverket byggs om för att uppfylla gällande och kommande krav enligt avloppsdirektiv, inklusive införande av kväverening.

Kommunen har behov av att ersätta befintlig återvinningscentral, vilken inte längre uppfyller verksamhetens krav. En ny anläggning planeras inom det kommande verksamhetsområdet Anderstorp.

Ytterligare information om exploateringsprojekten redovisas i bilaga 3 - Investeringsplan exploateringsverksamhet.

